

bb. 79. /vacsora...folyt./e

a 2. folytatás első bekezdésének alulról számított negyedik sorában: ...fog válni. mint ahogy ön, miniszterelnök ur, megállapította, a legujabb lépésként...

a 2. folytatás utolsó bekezdésének 3. sorában:

...uralta a nemzetközi eseményeket és mindkét kormány erőfeszítésének központjában állt. a konferencia...

a hír utolsó bekezdésének első sorában a szöveg:

ugyanakkor engedjék meg, hogy...

ugyanezen bekezdés 2. sorában helyesen: ...megköszönjem önöknek ezt a nagyszerű...

/mti/

---

bb.80. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

hgy/e

1974. szeptember 18.

70. tuominen bondornál
71. namibiai küldöttség
72. orgonahangverseny
73. időjárás
74. fock pohárköszöntője
75. sorsa pohárköszöntője
76. déryné színház bemutatója
77. marx tér
78. teatr polski
79. fock jenő vacsorája
80. hírjegyzék

- v e g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztő: koncz antal
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

21.56/e

Közz

- 60 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. hazánkban vendégszerepel a Leningrádi akadémiai gorkij színház, a rusztavi gruz drámai színház - bővülnek a magyar-szovjet kulturális kapcsolatok

i/nm/nm/rj hi hgy

1974. szeptember 19.

nüvelődés

a kulturális minisztérium és a szovjetunió (üggy miniszteriuma között létrejött együttműködési szerződés szellemében jelentősen bővülnek, gazdagodnak az országaink közötti művészeti cserék, kulturális kapcsolatok. a közeljövőben például vendégünk lesz a munka vörös zászló érdemnyelével kitüntetett nagyhirű szovjet együttes, a leningrádi akadémiai gorkij színház. október 22-én és 27-én a. cagarelli gruz klasszikus szerző hanuma című kétrészes vígjátékát mutatják be, valamint rahmanov nálunk is nagy sikert aratott drámáját, a viharos alkonyatot. ez utóbbit október 25-én és 26-án játsszák. a vendéggjáték érdekessége lesz még örkény istván tótk című tragikomédiájának október 23-i előadása. ugyanacsak a budapesti művészeti hetek alkalmából vendégeskedik nálunk a rusztavi gruz drámai színház október 2- és 5. között. tőlük p. kahabadze kahaber kardja című vígjátékát, v. korosztiljov száz év múlva című drámai költeményét és katona józsef bánk bán című tragédiájának előadásait láthatjuk. tőlünk november végén tiznapos vendéggjátékra utazik leningrádba, illetve kijevbe a magyar állami operaház 120 fős nyi balettegyüttese. magyar szakemberek is részt vesznek a szocialista országok népművelési intézetei igazgatóinak nemzetközi szemináriumán, amelyet a szovjetunióban tartanak. rendszeresen napirenden szerepel operaénekesek, esztrádművészek, artisták, díszlet- és kosztümtervezők, balettmeisterek, rendezők cseréje is. november folyamán mai szovjet iparművészek kiállításában gyönyörködhetünk, elsősorban üveg és gobelin alkotásaikban. a szovjetunió központi forradalmi muzeumának anyagából a közeljövőben szovjet politikai plakátkiállítás nyílik hazánkban.

az utóbbi időben egyre több kulturális intézmény létesít közvetlen kapcsolatot egymással. többek között a vahtangov színház és a madách színház, a fővárosi operettszínház és a moszkvai operettszínház, a szovremenyik színház és a vigszínház cseréli ki évente legsikeresebb darabjait, az előadások fotóit, dokumentációját. évente több szovjet színházi szakembert látunk vendégül tapasztalatcsere céljából, s ugyancsak többen utaznak ki tőlünk a szovjet színházak életének tanulmányozására.

/folyt.köv./

- 1 -

h

bb. 1. / hazánkban vendégszerepel... 1. folyt./rj

a muzeumok között is állandó jellegű közvetlen együttműködés bontakozott ki. a magyar néprajzi muzeum például a leningrádi néprajzi muzeummal, a magyar munkásmozgalmi muzeum a szovjetunió központi forradalmi muzeumával, a szépművészeti muzeum, a puskin képzőművészeti muzeummal rendszeresen bonyolít le katalógus- és kiállítás-cseréket. hasznosak a magyar művészjelöltek, illetve szovjet kollégáik közvetlen találkozói a különböző művészeti oktatási intézmények között létrejött baráti szálak révén. így a leningrádi repin főiskola és a magyar képzőművészeti főiskola, a moszkvai csajkovszkij konzervatórium és a mi zeneakadémiánk, a leningrádi film-, zene- és színházművészeti főiskola, valamint a budapesti színház- és filmművészeti főiskola alakított ki közvetlen baráti együttműködést.

a kulturális minisztérium és a szovjetunió felső- és középfokú szakoktatási minisztériuma különös figyelmet fordít az országainkban folyó orosz és magyar nyelvoktatás színvonalának emelésére: évente tanárokat cserélnek az orosz és magyar nyelvű továbbképző tanfolyamokon történő részvételre. magyarországról 130-an utaztak ki az idén orosznyelvi ismereteik gyarapítására, elmélyítésére, s 15-en érkeztek hozzánk hasonló céllal a szovjetunióból.

szakemberképzés szempontjából nagyjelentőségű a két ország felsőfokú tanintézményei között létrejött állandó kapcsolat. ma már 26 magyar egyetem, főiskola, tudományos intézet cserél oktatókat, egyeztetési munkatervét testvéri szovjet intézményekkel. a budapesti műszaki egyetem többek között a moszkvai energetikai főiskolával, a moszkvai építészmérnöki főiskolával, a moszkvai autóközlekedési főiskolával tart fenn baráti kapcsolatot. hasonló jó együttműködés jellemzi az ötvös loránd tudományegyetem és a moszkvai állami lomonoszov egyetem, a veszprémi vegyipari egyetem és a moszkvai vegyipari főiskola, a szegedi józsef attila egyetem és az odesszai állami egyetem munkáját. /mti/

--

- 2 -

bb. 2. új otthonban az munkásmozgalmi muzeum

i/me/gg/rj zs hgy

1974. szeptember 19.

javában rendezik a magyar munkásmozgalmi muzeum gyűjteményét a budavári palota a-épületében, ahova nemrég költöztették át a szentháromság utcai épületből. új otthonában - mint esti béla, a magyar munkásmozgalmi muzeum főigazgatója tájékoztatta az mti munkatársát - a muzeum mintegy 3000 négyzetméternyi kiállítási területtel és 126 személyes előadóteremmel rendelkezik, az eddiginél jobb feltételek között működhet. a közönség számára a felszabadulás 30. évfordulójának előestéjén nyílik meg, három kiállítással.

az állandó kiállítás a magyarországi munkásmozgalom története első, 1919-ig terjedő szakaszának nagyszámu dokumentumát, tárgyi emlékét mutatja be. a többi között felsorakoztatja az ország különböző részén újabban felkutatott és összegyűjtött dokumentumokat, a múlt századbéli és a századeleji szocialista mozgalom vezetőinek tevékenységével összefüggő tárgyi emlékeket, a hazai és a nemzetközi munkásmozgalom kapcsolatát szemléltető dokumentumokat, a különböző munkásegyletek, szakszervezetek zászlóit, jellegzetes tárgyait, jelvényeit, a tanácsköztársaság idején kiadott és kiadatlan bélyegek terveinek szinte teljes kollekcióját.

az egyik tervezett időszak kiállítást, a magyar fotóművészek szövetségével együtt rendezik meg „magyarország ma,, címmel. neves fotóművészek mai életünk mozzanatait ábrázolják majd sajátos eszközeikkel - emberközelből. a kiállítás anyagát a kulturális kapcsolatok intézete külföldön is bemutatja hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából. a másik időszak kiállításon a két világháború közötti magyar szocialista képzőművészet remekeit, derkovits gyula, dési huber istván, goldmann györgy, mészáros lászló és más művészek alkotásait tárják a látogatók elé.

az ünnepélyes kapunyitás után intenzív kapcsolatot teremtenek a közönséggel: szervezett csoportoknak tárlatvezetést, az üzemekben, iskolákban kiállítást rendeznek, szakmai segítséget nyújtanak a szaköröknek. ezenkívül társadalmi testületet alakítanak ki a munkásmozgalom veteránjai, üzemi dolgozók, pedagógusok, ifjúsági szervezetek tagjainak részvételével, hogy mind szélesebb körben megismertessék a munkásmozgalom hagyományait. /mti/

--

- 3 -

bb. 3. összehangolt jelzőlámpák - nagyobb sebesség! - számítógépes forgalomirányítást javasolnak közlekedés-tudósaink

i/ob/gk/rj zs hgy

1974. szeptember 19.

közuti forgalomirányító jelzőberendezéseink működésük ellen egyre több a kifogás. gépjárművezetők és gyalogosok egyformán türelmetlenkednek, mert az automata lámpák legtöbbször nem a kellő időben váltanak. így nemcsak a zökkenőmentes közlekedést nehezítik, hanem azt is kérdésessé teszik, hogy jelenlegi „tudásukkal” „alkalmasak-e feladatuk megfelelő ellátására?

a fővárosi tanács szakemberei a forgalmasabb utvonalak jelzőberendezéseit megvizsgálták, s működésüket a lehetőségek szerint maximálisan összehangolták: a közlekedés meggyorsítása céljából az egyes lámpák közötti időeltolást a követelményeknek megfelelően szabályozták. azt kívánták elérni, hogy a zsfoltabb utszakaszok közlekedési ritmusa is biztosítva legyen, s a holt- és csucsforgalmi időpontok között fennálló sebesség-időaránytalanosság pedig érezhetően mérséklődjék.

dr. turányi istván, a budapesti műszaki egyetem közlekedésüzemi tanszékének vezetője elmondotta oláh bélának, az mti tudományos munkatársának, hogy a főváros közlekedésének biztonságáért felelős szervek az eddig tett intézkedésekkel kapcsolatban az egyetem szakembereit tudományosan megalapozott véleményt kértek.

- tanszékünk - mondotta - széles körű vizsgálatokat folytatott annak érdekében, hogy az egyre nagyobb meretekben jelentkező közlekedési gondok megoldásából részt vállalhasson. ennek során kiterjedt forgalomszámlálást végeztünk, a nap szinte valamennyi szakában tanulmányoztuk a jármű- és gyalogos forgalmat, a járműközlekedés kritikus elemeit, a menetidő alakulását, a forgalmi csomópontoknál jelentkező nehézségek okait. mielőbbi felszámolásuk elősegítésére szaktanácsokat adtunk.

a közlekedés-tudósok vizsgálata egyértelműen azt igazolta, hogy a közgazgatási szervek közlekedés-gyorsító intézkedései már eddig is eredményesnek bizonyultak. a gépjárművek menetideje például amely a keleti pályaudvar és a belváros között olykor háromnegyed óra is volt, lényegesen lerövidült, s autósok és gyalogosok egyformán kevesebbet vesztesznek a „piros”, előtt.

- vizsgálataink alkalmával azt is földerítettük - hogy a járművek sebességét még a legmegterheltebb vonalakon is mintegy 10-15 kilométerrel lehet fokozni. ehhez azonban a jelenleg rendelkezésre álló legkorszerűbb technikai-tudományos eszközök egyidejű alkalmazása szükséges. tanszékünk az egyébként minden tekintetben kifogástalan jelzőlámpák mostaninál differenciáltabb átprogramozását, egyirányú működtetésének megsokszorozását, és az egyes, egymással rendszerint ellentétes napszakokhoz való hozzáillesztését javasolja.

/folyt.köv./

1/b

bb. 3. / /összehangolt jelzőlámpák... 1. folyt./rj

a tanszék által indított többprogramú forgalomirányítás az utazás minőségét javítja, a biztonságot fokozza, a sebességet növeli, az üzemanyag-fogyasztást pedig csökkenti.

a legkorszerűbb központi irányítású vagy helyi beállítású, optimalisan összehangolt forgalmi lámparendszer megvalósítása érdekében az omfb keretében munkabizottság alakult. a szakértői kollektívában a műszaki egyetem több tanszékének, a rendőrségnek és más közlekedéstechnikai kérdésekkel foglalkozó szerveknek a képviselői működnek együtt. /mti/

--

bb. 4. befejezte bács megyei vendéggjátékát a 25. színház

i/nn/pf/rj hi hgy

1974. szeptember 19.

befejezte nagyszerű bács megyei vendéggjátékát a 25. színház. mint az együttes vezetői elmondták az mti tudósítójának, a társulat tavalyi nagyszerű baranyai vendéggjátékának mintájára, ebben az évben, szeptember 6 és 16 között bács megyében tett körutát. több mint 2200 főnyi közönség előtt nyolc előadást tartottak alföldi községek művelődési házaiban. öt alkalommal gyurkó lászló a busképű london quijote de la mancha szörnyűséges kalandjai és gyönyörű szép halála című darabját adták elő, amely mondanivalója és játékstílusa a lapján egyaránt alkalmas arra, hogy a legkülönbözőbb tudásszintű, izé sü nézők élvezhessék. három este hernádi gyula-jancsó miklós „vörös zsoltár”, című, az agrárszocialista mozgalom emlékét idéző forradalmi revüjét mutatták be. valamennyi községben, - orgoványban, csengődön, kaskantyún, tázláron, kiskörösön, kecelen, akasztón, császártöltésen, zenés irodalmi délelőttöt, rendhagyó irodalmi órákat tartottak és közönségtalálkozókat is szerveztek.

a turné a színháznak abból a törekvéséből fakadt, amellyel szüntelenül gazdagítani kívánja közművelődési tevékenységét. a bács megyei vendéggjáték új közművelődési utak és formák tovább keresését jelentette a társulat számára, hiszen produkcióikat ismét főként olyan településekre vitték el, ahol eddig színházi előadást alig, vagy egyáltalán nem tartottak. az együttes előadás-körútja a kulturális minisztérium színházi osztályának és a bács megyei tanács művelődésügyi osztályának anyagi és erkölcsi támogatásával valósult meg. a vállalkozást mindegyik fél közművelődési munkának tekintette, s ebből a színháznak természetesen semmiféle anyagi haszna nem származott. az előadások bevételét ugyanis átengedték a „vendéglátóknak”, az illetékes művelődési házaknak, amelyek a közönségszervezés feladatát is ellátták. /mti/

--

1/b

bb. 5. csillagászati hét budapestén

i nn/tr/e hi hgy

1974. szeptember 19.

hétfőtől „követeink a bolygók közelében”, címmel csillagászati hetet rendez a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti csillagászati és űrkutatási szakosztálya a tit bocska uti természettudományi stúdiójában. elsőnek dr. kulinygyörgy, az uránia csillagvizsgáló igazgatója tart előadást „tágabb hazánk, a naprendszer”, címmel szeptember 23-án, 18.30 órakor. másnap erdős tamás mérnök-tanár, az uránia csillagvizsgáló munkatársa, „szomszédunkról”, a vénuszról, az ott uralkodó természeti körülményekről tart ismertetőt, utána levetítik az apollo-15 űrexpedíció útjáról készült filmet. ponori thewrewk aurél, a budapesti planetárium megbízott vezetője szeptember 25-én a folyómedrek bolygójáról beszél a hallgatóknak. itt illusztrációként utazás az esők tengerében című filmet vetítik le. „akadályfutás a jupiterig”, címmel tart tájékoztatót szeptember 26-án dr. horváth andrás kandidátus, az mta csillagvizsgáló intézetének tudományos munkatársa. a filmműsorban itt a mikroelektronika és a fekete fény című művek szerepelnek.

szeptember 27-én dr. kőháti attila kutató geológus a föld szolgálatában végzett bolygó kutatás eredményeiről, távlatairól beszél. ezután az interkozmosz című filmet láthatják az érdeklődők. a csillagászati hét záró előadása szeptember 28-án lesz, amikor dr. marik miklós kandidátus, egyetemi docens, az elte csillagászati tanszékének munkatársa a naprendszer keletkezését ismerteti az apollo-16 útjáról készített film bemutatója előtt.

valamennyi előadást diaképekkel szemléltetik, s az uránia csillagvizsgálóban /budapest, 1. kerület sánc utca 3/b/ távcsöves bemutatást is tartanak. belépőjegyek a helyszínen válthatók. /mti/

--

bb 6. szombattól játszik a fővárosi operett színház

i nn/pf um hi hgy

1974. szeptember 19.

szombaton este tartja évadnyitó előadását a fővárosi operett színház. a nyári szünet után a nagymező utcai társulat művészei első alkalommal kálmán imre cirkuszhercegnő című nagyoperettjét adják elő. a színház egyébként november 7-én újítja fel l. bernstein west side story című musicalját, amely korábban nagy sikerrel szerepelt a színház műsorán. az első bemutatót, a tervek szerint, december közepe táján tartják. illés lajos zenéjével és görgey gábor átdolgozásában kel életre vörösmarty mihály csongor és tünde című lírai játéka „egy fiú és a tündér”, címmel. /mti/

--
- 6 -

1/b

bb 7. forgalomkorlátozás a tiszahidon - novemberben befejeződik a 4-es ut szolnoki szakaszának átépítése

vid/um fm hgy

1974. szeptember 19.

befejezéséhez közeledik a 4-es főút szolnoki átkelési szakaszának rekonstrukciója. november közepén átadják a forgalomnak az utat, amelynek teljes átépítése több mint százmillió forintba kerül. a munkák mielőbbi befejezése érdekében az aszfaltútépítő vállalat munkásai három műszakban kényszerítik el a burkolatot. az év elején kezdődött építkezések során a főút szolnoki szakasza alatt húzódó valamennyi közművezetékét kicserélték, a város legforgalmasabb kereszteződésében aluljárót építettek a gyalogosok számára. több száz méter hosszúságban szanált lakóházak helyén, új nyomvonalon vezetik a nagyforgalmu főútvonalat. a rekonstrukció után szolnokon három forgalmi csomóponton jelzőlámpákat szerelnek fel, a lassu járműveket pedig végleg kitiltják a főút városi szakaszáról is. a rekonstrukció során kicserélik a szolnoki tiszahid burkolatát is, ezért átmenetileg forgalomkorlátozást rendeltek el a hidon. szeptember 28-ig tart a hidon burkolatcsere, ezalatt egyidőben csak egy irányban közlekedhetnek a járművek. mivel a korlátozás miatt igen lelassult az átkelő forgalom szolnokon, a kpm közúti igazgatósága javasolja a szolnokon csak átutazó gépjárművezetőknek, hogy lehetőleg kerüljék ki a várost. /mti/

--

bb 8. zsiguli és polski fiat gyújtókondenzátorok készülnek a szombathelyi remix-ben

vid/um fm cz

1974. szeptember 19.

a polski 126-os fiat személygépkocsikba gyújtókondenzátorok gyártását kezdte el a remix szombathelyi gyáregysége, az ország legnagyobb híradástechnikai alkatrészgyártó üzeme. a hazánkban is népszerű zsiguli-autókba már két éve készít hasonló alkatrészeket.

a gyár szüntelenül korszerűsíti termékeit - kondenzátorokat és az ellenállásokat - s ezért újabb és újabb területeken használják fel azokat. korábban csak a rádiókba és a telefonkészülékekbe szereltek be az apró, de fontos alkatrészeket, majd fokozatosan a televízió- és a műszergyártás is a felhasználói sorába lépett. külföldi híradástechnikai ipar is jelentkezett, s ma már olyan márkás külföldi cégek mellett is megállják a helyüket a világpiacon, a szombathelyi alkatrészek, mint a siemens, az ericsson, a sorel. a legjelentősebb külföldi partner az ndk. a kgst keretében más szocialista országokkal is jó üzleti kapcsolatokat tart fenn az üzem.

/folyt.köv./

- 7 -

1/b

bb 8. /zsiguli és ...folyt./um

a nagyobb igények kielégítése érdekében fejlesztik, korszerűsítik a gyárat. új üzemszerkezetek épültek, automata gépszerkezeteket szereltek fel, komoly műszerezettségű színteret értek el. ezekben a napokban veszik birtokba a dolgozók az új szociális létesítményt./mti/

..-

bb. 9. „végy néhány százmillió köbméter széndioxidgázt...,- pótolható az olajmezők rétegenergiája

vid/rj fm hgy

1974. szeptember 19.

a dunántúli kőolajbányászati szakemberek egy évtizede foglalkoznak intenzíven a kimerülőben levő délzalai, a bázakerettyei és a lovászi olajmezők megfiatalítását szolgáló termelési eljárás kimunkálásával. a két régi, csaknem negyven esztendeje termelő szénhidrogénmező kőolajtároló rétegeiből kiapadt az a rétegenergia, amely a kőzetből a kutakhoz, illetve felszínre hozza az olajat. a kezdeti olajkészletnek több mint kétharmada viszont még a föld gyomrában van. olajmérnökök, geológusok, geofizikusok és technikusok egy évtizeden át dolgoztak olyan eljárásokon, amelyek alkalmazásával a földben maradt olajnak további 10-15 százaléka felszínre hozható.

az olajmezők megfiatalítását biztosító széndioxidos eljárást a bázakerettyei olajmező egyik rétegében már üzemszerűen alkalmazzák. hónapokkal a módszer bevezetése után biztatóak az eredmények, amelyek az eljárás alkalmazhatóságát igazolják. a bázakerettyei olajmezőnek abban a térségében, ahol a másodlagos olajtermelés széndioxidos eljárását bevezették, a kezdeti olajtermelés hat-nyolcszorosra nőtt, jóllehet az előzetes számítások szerint két-három év szükséges ahhoz, hogy ez a termelési eljárás valóban bizonyítsa életképességét. a tíz évi kemény kutató munka után a zalai olajmérnökök a délzalai olajmezők másodlagos termelési módszerének receptjéről ma már így beszélnek: „végy néhány százmillió köbméter széndioxidgázt. azt sajtold be a kimerült olajtároló kőzetekbe, s több millió tonna olajhoz jutsz,..

/folyt.köv./

- 8 -

vob. 9. / végy néhány... 1. folyt./rj

az 1937. óta működő bázakerettyei olajmezőn naponta egymillió köbméter olyan széndioxidgázt juttatnak vissza a tároló rétegekbe, amely egy mélyszinti kutatás eredménye, így gyakorlatilag ingyen áll az olajtermelés-növelés rendelkezésére. ezt a termelési módszert alkalmazzák a lovászi olajmezőn is, ahová 18 kilométer hosszú távvezetéken juttatják a széndioxidgázt. a kísérletek szerint még ebben a távolságban sincs szükség kompresszor alkalmazására, a széndioxid „saját lábán megy át”, bázakerettyéről lovásziba, s jut le az ezer méternél mélyebben fekvő kőolajtároló rétegekbe, a módszer lovásziiban való üzemszerű alkalmazására folynak az előkészületek. a szakemberek az előre kidolgozott művelési program szerint egy év múlva, 1975. negyedik negyedévében már többletolajban várják az eddigi munka hasznát./mti/

..-

- 9 -

bb.10. nagyjelentőségű kormány-egyezmények alapján fejlődik tovább a magyar-szovjet gazdasági együttműködés

i sl/pf/p ie hgy

1974. szeptember 19.

a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködés 25. évfordulója alkalmából magyarországon összegezték a két ország áruforgalmának, kooperációjának eredményeit, s összefoglalóan közreadták a ma is érvényben lévő nagyjelentőségű kormányegyezményeket, amelyek alapján hosszú távon is gyors ütemben tovább fejlődik a két ország gazdasági együttműködése.

a szovjetunió részesedése hazánk külkereskedelmi forgalmából nemcsak mennyiségileg, hanem arányaiban is folyamatosan és töretlenül növekedett az elmúlt 25 évben. ma már szovjet rendelések közül a magyar exporttermékeknek több mint **33 százalékát**. a két ország külkereskedelmi forgalma az 1949 évi másfélmilliárd devizaforintról 27 milliárd devizaforintra emelkedett, vagyis túlhaladta az évi 2 milliárd rubelt. a szovjetunió biztos piacot jelent Magyarország egész sor terméke számára, ugyanakkor a nyersanyagban szegény Magyarország a szovjetunióban jut hozzá nélkülözhetetlen anyagokhoz. a hazánkban felhasznált vasércnek 92,6, a nyersfoszfátnak 78,4, az újságnymó papírnak 93,2 százaléka a szovjetunióból származik, s ugyanonnan érkezik a kőolajnak és a fenyőfűrészárúnak a kétharmada. a több évre szóló megállapodások hosszú időre előre biztonságossá teszik Magyarország számára a nyersanyag és energia-hordozó utánpótlást.

↓ s a szovjetunióból érkezik az importárunknak több mint 34 százalékát

a hosszulejártu kormányközi megállapodások a magyar nép-gazdaság legfontosabb területeinek gyorsütemű fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez jelentenek szilárd alapot. ezek az egyezmények teszik lehetővé hosszú távon a magyar timföld hasznosítását, a magyarországi atomerőmű bázis kiépítését, a vegyipar nagyszabású fejlesztését, a számítástechnikai és a közúti járműgyártási program végrehajtását, Magyarország nyersanyagszükségletének mind teljesebb kielégítését.

az alábbiakban a legjelentősebb kormány-egyezményeket ismertetjük:

az 1962-ben életbe lépett és 1980-ig érvényes egyezmény alapján a szovjetunió -olcsó villamosenergiával- magyar timföldet dolgoz fel alumíniummá és az így nyert fémet teljes egészében visszaszállítja Magyarországra. 1974-ben 220.000, 1975-ben 240.000, 1980-ban pedig már 330.000 tonna timföldből fél tonna alumínium nyerhető, az idén 110.000, jövőre 120.000, 1980-ban pedig 165.000 tonna alumíniumot szállít vissza a szovjetunió. a kölcsönös szállításokat világpiaci áron számolja el a két ország; ez hazánk számára igen előnyös, mert az együttműködés hiányában magyarországon több-milliárd forintért alumínium kohókat kellene építeni, s a hazai villamosenergia is erősen megdrágítaná az alumíniumgyártást.

/folyt köv ./ **Magyar timföldet dolgoznak fel a szovjetunióba, s mivel egy-egy tonna**
7.45/p

-10-

bb.10. nagyjelentőségű.....1.folyt /p

atomerőmű magyarországi építéséről is kormány-egyezmény jött létre, amelynek alapján a szovjetunió segítségével és szovjet berendezések alkalmazásával 1984-ig 2000 megawatt teljesítményű atomerőmű épül Pakson. az első blokk 1980-ban, a további három pedig 1981-, 1983-, illetve 1984-ben kezdi meg működését.

az olefinegyezmény alapján Magyarország 1975-től évente 130.000 tonna etilént és 80.000 tonna propilént szállít a szovjetunióknak, ahonnan cserébe polietilént, polisztirolt és egyéb olefin származékot kapunk.

egyelőre 1981-ig szól az a megállapodás, amelynek értelmében Magyarország r-10-es típusú kis számítógépeket, lyukszalagolvasó, lyukasztó, adatelőkészítő, adatátviteli berendezéseket szállít a szovjetunióknak, cserébe nagyobb teljesítményű r-20-as, r-30-as és r-50-es számítógépekért.

nagyjelentőségű egyezmények intézkednek kőolaj- és földgázszállító rendszerek, továbbá villamos távvezeték építéséről is. jelenleg a barátság 1 és a barátság 2 olajvezeték, s három nagyfeszültségű villamos távvezeték köti össze Magyarországot a szovjetunióval, s napirendre került az orenburgi nagyteljesítményű földgázvezeték és egy 750 kilovoltos villamos távvezeték építése. az orenburgi vezeték megépítése után évente 3,8 milliárd köbméter földgáz érkezik Magyarországra a szovjetunióból, míg a szovjetunióból származó villamosenergia importunk 1980-ra eléri a 7,5 milliárd kilowattórát.

nagyrészt 1970-ben jöttek létre és 1990-ig érvényesek azok a magyar-szovjet megállapodások, amelyek alapján a szovjetunió területén közösen fejlesztünk nyersanyag-kitermelő kapacitásokat. Magyarország a többi között kartonpapír, azbeszt, foszfor-nyersanyag és műtrágya termelő és gyártó kapacitások létrehozásában, illetve bővítésében vesz részt. a szovjetunió részvételünk arányában növeli szállításait ezekből a termékekből. a fejlesztések befejezése után kartonból évi 30.000, azbesztből 20.000 foszfor műtrágyából 72.000 tonnával többet szállít évente, mint eddig.

1964-ben jött létre az az egyezmény, amelynek alapján évente mintegy 200.000 tonna friss gyümölcsöt és ugyanannyi gyümölcs- és zöldségkonzervet exportál Magyarország a szovjetunióba. az egyezmény formailag csak 1970-ig volt érvényben, a szállítások azonban tovább tartanak, s minden bizonnyal az ötödik ötéves terv időszakában is folytatódnak. a zöldség- és gyümölcs-export Magyarországra számára biztos piacot jelent, s egyben hasznos a szovjet lakosság ellátása szempontjából is.

/folyt köv ./
7.55/p

-11-

bb.10. nagyjelentőségű.....2.folyt /p

közismert a magyar-szovjet zsiguli program, amely 1968-ban született, s igen jól bevált. magyarország 18 különféle alkatrészt és gépegységet szállít, cserébe kész személyautókat kapunk. az együttműködés keretében az alkatrészeket évente 300-400 ezres sorozatban, tehát gazdaságosan gyárthatjuk. az egyezmény aláírása óta a járműipar egyéb területeire is kiterjed az együttműködés. autóbuszokért, motorkerékpárokért, hátsó futóművekért teherautókat s egyéb járműveket kapunk a szovjetunióból. tavaly például már 38.063 személyautó, 3253 tehergépkocsi és 12 diesel-mozdony, továbbá 4138 traktor és 1359 gabonakombajn érkezett a szovjetunióból.

a fentiekben csupán a néhány legnagyobb megállapodást ismertettük, ezenkívül azonban egész sor szakosítási és kooperációs szerződés is érvényben van a két ország között. az együttműködés kiterjed a papíripari választék-cserére ugyanúgy, mint erősáramu termékek, vegyipari cikkek, műszerek, építőgépek gyártására, s egész sor szakosításra, amelyek lényegesen megváltoztatják, korszerűsítik a magyar ipar strukturáját. /mti/

-. -

bb.11. szabolcsban terjed a szövetkezeti lakásépítés

vid/p fm 6-cz

1974-.szeptember 19.

a szövetkezeti lakásépítés a negyedik ötéves tervidőszakban indult meg szabolcs-szatmár megyében. bár az ennek keretében előirányzott lakások - különböző okok miatt - teljes egészében nem készülnek el, 1975. végéig várhatóan több mint hétszáz lakást hoznak létre a lakásépítő szövetkezetek. a tapasztalatok szerint egyre kedveltebb lesz a megyében az építésnek ez a formája. a fogyasztási szövetkezetek megyei szövetsége már összeállította az ötödik ötéves tervidőszakra is az igényeket. az előzetes felmérések szerint a következő középtávu tervidőszakban 11 településen mintegy 1500 lakás építésével számolnak, amelyhez a helyi tanácsok megfelelő telket juttatnak. a legnagyobb érdeklődés nyiregyházán nyilvánul meg, ahol 900 lakás építését tervezik. a városokon kívül olyan nagy településeken is megkezdik működésüket lakásépítő szövetkezetek, mint tiszavasvári, záhony, ujfehértó, nagykálló, fehérgyarmat. /mti/

-. -

-12-

8.00/p

16940

bb 12. ércbánya, mint szemléltető eszköz

vid-fm szb -cz

1974. szeptember 19.

a nyiregyházi tanárképző főiskolán tanulók oktatásának segítésére érdekes, újszerű szemléltető eszközt készít a felsőoktatási intézet kérésére a rudabányai vasércművek lakatos szocialista brigádja - társadalmi munkában.

a geológiai-ásványtani oktatás segítésére méretarányosan kicsinyítve készítik el a rudabányai vasércbányában 1908-ban megnyitott ugynevezett adolf-táró „előépítményének”, „bejáratának mását korabeli tervrajzok alapján. a közel egyméter hosszú bányabejáratot úgy alakítják ki, hogy azon a csillék is „műszak szerint”, közlekedhetnek, s azokat a rudabánya környékén előforduló ércel rakják meg. /mti/

-. -

bb 13. husipari és termelőszövetkezeti szakemberek összefogása a szarvasmarha-program végrehajtására

vid-fm szb -cz

1974. szeptember 19.

a szarvasmarha-program végrehajtásának elősegítésére veszprém megyében összefogtak a husipari és a termelőszövetkezeti szakemberek. a veszprém megyei állatforgalmi és husipari vállalat szaktanácsadói, valamint három termelőszövetkezet állattenyésztői kísérletet kezdtek az expressz szarvasmarha-hizlaló koncentrátum nagyüzemi alkalmazására. a devecseri, mezőlaki és nemesvámosi termelőszövetkezetekben alkalmazott takarmányozási kísérletek eredményesnek bizonyultak. megállapították többek között, hogy a koncentrált abrak takarmányon alapuló hizlaláshoz feltétlenül szükséges tömegtakarmány felhasználása is.

a husipari vállalat szaktanácsadói ezenkívül 43 termelőszövetkezetben és állami gazdaságban támogatják a kötetlen tartásos, intenzív szarvasmarha-hizlalást. a husipari szakemberek segítségével elsősorban a hizó egyedek kiválogatására, csoportosítására és a hizlalási technológia kialakítására irányul. a közös kísérletek eredményesnek értékelhetők. az elmúlt időszakban ugyanis intenzív szarvasmarha-tartásra, hizlalásra beállított 5 780 állatból 5 500-at szállítottak külföldre, amelyekből csaknem 5 000 elérte az „a”, minőséget. /mti/

-. -

-13-

16940

bb 14. megszólaltak az „erdei orgonák,, - megkezdődött a szarvasbőgés borsodban

vid-fm szb -cz

1974. szeptember 19.

az utóbbi napok hűvösebb hajnalain „megzendült,, az erdő borsodban. a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság több mint nyolcvanezer hektáros bükki és zempléni erdőségeiben csak úgy, mint a vadásztársaságok területén megkezdődött a szarvasbőgés. megszólaltak az erdei „orgonák,, a nagymező környéki tölgyesekben, répáshuta és a lustavölgy környéki bükkösökben csak úgy, mint szelcepusztán és a zempléni erdőségekben, erdőbénye, telkibánya, kőkapu környékén is. különösen erőteljes a szarvasbikák „nász-riadója,, a putnok melletti zsuponyói völgyben, mocsolyás-telep környékén, valamint erdőbénye határában és a senyői völgyben.

az enyhe tél hatására a szarvasbikák erőteljes, gazdagon gyöngyözött agancsokat növeltek. a vadászok az itató helyeknél, vadváltóknál végzett cserkészéseik során több szép példányt figyeltek meg.

a vadász-szezonra mind az erdőgazdaságok, mind pedig a vadásztársaságok több mint negyven magaslest javítottak ki és rendezték a cserkésző-utakat is. az erdőgazdaság vad-rezervátumaiban huszonöt, míg a vadásztársaságoknál több mint félszáz golyóérett bikára adtak kilövési engedélyt. a hazaiakon kívül nszkbeli, valamint franciaországi, svájci vendégek jelentették be részvételmüket, akiknek első csoportja már megérkezett a nagy őszi vadászati eseményre. /mti/

-. -

bb 15. intézkedési terv szombathelyen a munkásság helyzetének további javításáá

vid-fm szb hgy

1974. szeptember 19.

a szombathelyi városi pártbizottság legutóbbi ülésén vizsgálta a városban dolgozó munkások társadalmi szerepét, helyzetének alakulását, s ezzel kapcsolatban intézkedési tervet fogadott el. a különböző pártszervekben, pártszervezetekben, tömegszervezetekben dolgozó kommunisták feladatává tették, hogy növeljék a fizikai munkások, nők és fiatalok arányát a választott testületekben, segítsék elő ezek közéleti tevékenységét, gondoskodjanak kellő tájékoztatásukról.

/folyt.köv./

Tb gho

-14-

bb 15. /intézkedési... 1. folyt./-szb

az üzemi pártszerveknek, szervezeteknek - a szakszervezeti bizottságokkal közösen - évente egy alkalommal meg kell tárgyalniok az üzemet, a vállalat bérigazgatását, különös figyelemmel a munkások és a nők bérének alakulására és az alacsony keresetű dolgozók jövedelmének növelésére. hasonló összetételben foglalkozni kell évente legalább egyszer a munkahelyek szociális ellátottságával.

az intézkedési terv valamennyi munkahelyi pártszervezet köteletségévé teszi azt, hogy fordítson nagyobb gondot a munkások politikai továbbképzésére, a fizikai munkások tehetséges gyermekeinek segítésére. korszerűsített tematikával felújítják és valamennyi vállalatnál megszervezik a munkásakadémiákat.

a városi pártbizottság határozata előírja, hogy az üzemet érintő nagyobb feladatok elhatározása előtt csoportos beszélgetéseket kell folytatni a munkásokkal. az üzemek vezetői legalább félévénként találkozzanak a szocialista brigádvezetőkkel, - s az igények alapján szervezzenek fórumgyűléseket. a különböző fórumokon felvetett javaslatokra határidőn belül választ kell majd adni. határozat szól arról is, hogy a vállalatoknál dolgozó jogászok foglalkozzanak a munkások állampolgári ügyeinek intézésével. a munkások jogsegélyben való részesítése legyen az ügyintézők munkaköri kötelezése, térítés nélkül.

a termelő üzemek gazdasági vezetőitől elvárják, hogy rendszeresen látogassák az irányításuk alatt működő munkahelyeket, s hetenként legalább egy alkalommal rendszeresítsenek fogadóórákat. minőségükben meghatározó lesz, hogy a rájuk bízott dolgozók gondjaival, problémáival hogyan foglalkozzanak. /mti/

-. -

bb 16. érdekes dokumentumok Lóczy Lajos hagyatékából

vid-fm szb hgy

1974. szeptember 19.

révfülöpön számos dokumentum került elő Lóczy Lajos, a nagy magyar geológus hagyatékából.

/folyt.köv./

Tb gho

-15-

bb 16. /érdekes... 1. folyt./-szb

a helytörténeti gyűjtők dr. szontágh tamásnak, a földtani intézet egykori igazgatójának családi hagyatékában őrzött iratok között Lóczy-kéziratokat és leveleket találtak. számos levél és képeslap került elő, amelyeket Lóczy Lajos irt külföldi utazásairól. megtalálták egy ünnepségen elhangzott beszéd kéziratát, amelyben Lóczy érdemeit méltatják, a dokumentumok között van Cholnoky Jenő egyik levele és a század elején élt több neves tudóstól származó levél is. a tárgyi emlékek közül Lóczy Lajos órája került a révfülöpi múzeum gyűjteményébe. /mti/

-. -

bb.17. kalevi sorsa megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t tf/mm/p zs hgy

1974. szeptember 19.

a hivatalos látogatáson hazánkban tartozkodó kalevi sorsa, a finn köztársaság miniszterelnöke és kísérete csütörtök délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszorúzáson jelen volt szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, nagy jános külügyminiszterhelyettes, római rudolf hazánk helsinki nagykövete és bérczes emil vezérőrnagy. /mti/

-. -

bb.18. folytatódta a magyar-finn tárgyalások

t tf/mm/p zs hgy

1974. szeptember 19.

csütörtök délelőtt az országház minisztertanácsi termében folytatódta a magyar-finn tárgyalások. a két ország kapcsolatairól és időszerű nemzetközi kérdésekről folytatott eszmecsere a magyar tárgyaló csoportot fock Jenő, a minisztertanács elnöke, finn küldöttséget kalevi sorsa miniszterelnök vezette. /mti/

-. -

9.40/p

-16-

1/2 1000

bb.19. a fővárosi fürdőigazgatóság

mm/p hgy

1974. szeptember 19.

közli, hogy a széchenyi strandfürdő szeptember 21-től szombattól kezdve ismét a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

-. -

bb 20. súlyos közlekedési balesetek

tm/ny hgy

1974 szeptember 19

a xviii. ker. garay utca és bokányi utca kereszteződésében rózsza ferenc 19 éves budapesti lakos motorkecpárjával szabálytalan előzés közben összeütközött a szabálytalanul kanyarodó szalai vilmos 19 éves festő, budapesti lakos által vezetett motorkecpárral. a baleset következtében rózsza ferenc a helyszínen meghalt. szalai vilmos vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, és ellene - őrizetbevétel mellett-eljárást indított.

a xv. ker. bercsényi utca és tompa utca kereszteződésében horváth vilmos 26 éves gépkocsivezető, budapesti lakos az általa vezetett 24-es jelzésű autóbusszal nem adott áthaladási elsőbbséget a jobbról érkező udvardy tiber 27 éves felszolgáló, budapesti lakos által vezetett személygépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül bartal sándor 62 éves nyugdíjas, budapesti lakos a helyszínen meghalt, udvardy imre 62 éves nyugdíjas, udvardy imréné, 63 éves háztartásbeli budapesti lakosok súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedtek. ugyancsak súlyos sérülést szenvedett a személygépkocsi vezetője is. a mentők a sérülteket kórházba szállították. horváth vilmos vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és ellene-őrizetbevétel mellett-eljárást indított.

a ix. ker. illósi ut és sobiesky jános utca kereszteződésében lukovszki istván 26 éves gépkocsivezető, pilisszentlászlói lakos tehergépkocsijával elütötte az uttesten figyelmetlenül áthaladó mózes jános 40 éves hegesztő, budapesti lakost, mózes jános a helyszínen meghalt. lukovszki istván vezetői engedélyét a rendőrség bevonta. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult. /mti/

-. -

11.00/ny

-17-

1/2 1120

bb 21. közlekedési balesetek vidéken

mm/ny hgy

1974 szeptember 19

rudabánya külterületén a vezető engedéllyel nem rendelkező széphelyi károly 19 éves műtős budapesti lakos motorkerékpárral gyorsajtás közben egy vele azonos irányban haladó lovaskocsinak ütközött. a lovaskocsin ülő varga józsef 54 éves nyugdíjas ormosbányai lakos kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. széphelyi károlyt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

kiskunhalas belterületén puha lászló felvásárló kiskunhalasi lakos segédmotoros kerékpárjával szabálytalanul előzött és a vele szemben szabályosan közlekedő csemez istván 22 éves segédmunkás kiskunhalasi lakos által vezetett motorkerékpárral ütközött. puha lászló olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. csemez súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett.

magyarmecske belterületén körcsönyi józsef 54 éves télesztag magyarmecskei lakos a tulajdonát képező kétfogatu lovaskocsival villanyoszlopnak ütközött, a kocsiról leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a lovak eddig ismeretlen okból megijedtek, és a kocsit elragadták. a vizsgálatot megkezdték.

kiskunhalas belterületén kékesi lajosné 37 éves mezőgazdasági technikus helyi lakos személygépkocsijával elütötte az utteszten kerékpárja mellett fekvő papp takács benő 35 éves bálázó kiskunhalasi lakost. papp a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálata folyik.

dombiratos külterületén manga jános 61 éves télesztag dombiratosi lakos kerékpárjával áttért a menetirány szerinti baloldalra, majd féktávolságon belül egy személygépkocsi elé kanyarodott és azzal összeütközött. manga sérüléseibe kórházba szállítás közben meghalt.

bicske külterületén az m-1-es autóúton szabó lászló 45 éves téesztelnök tatabányai lakos személygépkocsival nekiütközött egy szabályosan kivilágított vontatónak, majd áttért a menetirány szerinti baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében szabó lászló és utasa fekete jános 32 éves főállattenyésztő naszályi lakos a helyszínen meghalt. a baleset oka, szabó nem a látási- és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a vizsgálatot megkezdték.

/folyt köv/
11.40/ny

-18-

Tollur

bb 21. / közlekedési...folyt/ny

nyáregyháza külterületén kraveczi mihály 23 éves lakatos nyáregyházi lakos motorerékpárjával a vele azonos irányban szabályosan haladó lovasfogatnak ütközött. kraveczi a helyszínen meghalt. a baleset oka: a motorerékpáros gyorsan és figyelmen kívül vezetett.

nemesgulács és badacsonytomaj közötti úton vajai józsef 71 éves nyugdíjas balatonszepezdi lakos személygépkocsijával szabálytalan kerülés közben elütötte a vele azonos irányban kézikocsit toló ganszger mihály 73 éves nyugdíjas nemesgulácsi lakost. ganszger a helyszínen meghalt. vajai józsefet őrizetbe vették.
/mti/

--

bb.23. tuskót is hasogat az erdőtelepítő gépsor - bemutató zalaegerszegen

vid/p kz hgy

1974. szeptember 19.

országos erdőgazdálkodási bemutató és szakmai ankét kezdődött csütörtökön a zalaegerszegi állami gazdaságban az állami gazdaságok országos központjának rendezésében. azt a célt szolgálja, hogy a jelentős erdőterületekkel rendelkező állami gazdaságok szakemberei megismerjék az ország különböző vidékein kialakult jó erdőművelési tapasztalatokat, köztük a zalaegerszegi állami gazdaságét. ez a gazdaság saját maga állítja elő az erdőfelújításhoz a csemetét, és gépesítette már a tuskózatlan vágóterületek felújításának talajelőkészítését is. a gazdaságban használt gép 50-70 centiméter mélyen fellazítja a talajt, és ugyanakkor felhasogatja a földben maradó tuskókat is. egy tárcsa elegyengeti a talajt, s azt követi a csemeteültető gép.

az erdőgazdasági ankéton jelentős teret kapott a környezetvédelem, az állami gazdasági erdész szakemberek az erdőfelújítások alkalmával nem csupán a várható gazdasági és népgazdasági hasznot látják, arra is törekszenek, hogy az erdők egyúttal a dolgozó ember egészségét, felüdülését is szolgálják.

a csütörtökön lezajlott helyszíni bemutatók után pénteken szakmai vitával folytatódik az országos erdészeti ankét. /mti/

--

11.40/p

Tollur

-19-

bb.24. orvosnapok siófokon

vid/p kz hgy

1974. szeptember 19.

csütörtökön siófokon megnyitották az 1974. évi somogy megyei orvosnapokat. a sorrendben immár a xii. tudományos tanácskozás célja a megye orvosainak továbbképzése, a legújabb gyógyászati eljárások megismertetése. a háromnapos találkozón 25 előadás hangzik el többek között a gyógyszerek mellékhatásairól, a fontosabb interakciók témaköréből, továbbá pótygomorképzésről. szó lesz a mérgezett betegek intenzív ellátásáról, a gombamérgezések terápiájáról, valamint a szív ritmuszavarok gyógyszeres kezeléséről is ./mti/

--

bb.22. 3000 vas megyei brigád a kongresszusi versenyben -kimagasló sikerek a mozgalomban

vid/p kz hgy

1974. szeptember 19.

kimagasló sikereket hozott vas megyében a kongresszusi verseny, amelyben háromezer brigád, köztük 2500 szocialista, vagy e címért küzdő kollektíva tett különböző felajánlást. a szombathelyi máv járműjavító kollektívája terven felül 185 tehervagon kijavítására tett ígéretet, különös tekintettel az őszi csucsforgalomra. csütörtökig 105-öt átadtak a forgalomnak, s ezzel számottevően enyhítették a máv ismert kocsigondjait. a remix vállalat 5 millió forint plusz termelési értékkel nevezett a versenyre, ami az idén egymillió darab tervenfelüli kondenzátort és ellenállást jelent. ezekben a napokban telteljesítették a célkitűzést és most pótvállalásokat tesznek.

a minőség javítását, a selejt csökkentését elsőrendű célként tüzték maguk elé a sabaria cipőgyár dolgozói. a kilián szocialista brigád - amely a vállalat kiváló brigádja címet is elnyerte - teljesítette minőség-és mennyiségi felajánlását és pótvállalásokat tett ./mti/

--

bb.26. a meteor szövetkezet sajtótájékoztatója a vásáron

ol/pf/p sl hgy

1974. szeptember 19.

a bnv-n a meteor vas- és fémipari szövetkezet csütörtöki sajtótájékoztatóján elmondották, hogy, noha fő feladatuk a fűrdő- és előszoba felszerelések gyártása, számos újdonságuk tul- lép ezen a termékkörön. a vásáron bemutatják például a buda- pesti ii-es tv-műsor vételét szolgáló szoba-, valamint 11, 15 és 25 elemes tetőantennákat, a pécsi ii. műsorhoz szolgáló lakás-, valamint 10- és 20 elemes tetőantennákat, sőt, már miskolcra is szállítottak a próbaadás vételére több mint 5 ezer antennát.

másik újdonságuk a kombinált husverő, amely valóságos kézi- szerszám, csontot, sőt még aprófát is lehet vágni vele. ./mti/

11.55/p

-20-

bb 25. évadnyitó a/z operaházban

t ró/tm szb hgy

1974. szeptember 19.

pénteken este 7 órakor csendül fel a himnusz az operaházban, szombaton pedig az erkel színházban - megkezdődik az operaház 91. évadja. csütörtökön dalszínházunk évadnyitó társulati ülésén - amelyen megjelent dr. orbán lászló kulturális miniszter és vass imre, a művészeti dolgozók szakszervezete szövetségének főtitkára - lukács miklós igazgató ismertette a társulat idei műsortervét.

az operaházban felújítják mozart don juanját, s bemutatják monteverdi: odysseus hazatérése című operáját, az erkel színház bemutatója prokofjev: a három narancs szerelmese című műve lesz. az új évadban a balett társulat új seregi koreográfiát tűz műsorra, amely hidas frigyos zenéjére készült, és csontváry művészetéről szól. az erkel színház felújítja a három nagyszerű harangozó-koreográfiát: farkas ferenc furfangos diákok-ját, rimszkij-koszakov: seherezádé című balettjét és borodin: poloveci táncok című kompozícióját. természetesen az új évadban sem hiányoznak majd az ugynevezett kis felújítások, illetve az új betanulások.

november-decemberben a balett együttes leningrádba és kije- vbe látogat. az opera-együttes áprilisban az ndk fővárosában, a balett-együttes lipcsében vendégszerepel. tárgyalások folynak ezen kívül többek között a balett-együttes jövő nyári dubrovni- ki vendégszerepléséről is.

az évadnyitó társulati ülésen bemutatták az operaház új tag- jait: a most végzett főiskolai hallgatók közül ötvös csilla, pászthy julia, takács mária és kertész tamás lesz az operaház éne- kesek. hantos balázs, aki a főiskola befejezése után ösztöndijas- ként moszkvában tanult tovább, gurszky jános, aki operaházi ének- kari működése után a pécsi színháznál volt magánénekes és kárpáti ernő, aki hosszú ideig külföldön szerepelt, őstől szintén az ope- raházban lép közönség elé. ./mti/

--

-21-

101510

101245

bb 27. a nógrád megyei képviselőcsoport ülése

vid-kz shb hgy

1974. szeptember 19.

csütörtökön balassagyarmaton ülést tartott az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja. a tanácskozáson, amelyen géczi jános, a megyei pártbizottság első titkára elnökölt hof-fer istván, a nógrád megyei tanács elnöke többek között arról tájékoztatta a képviselőket, miként hajtották végre a megyei pártbizottság 1971-ben elfogadott irányelveit a tanácsi tevékenység, az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztésére, kibontakoztatására. a képviselők megállapították, hogy elmélyült a tanácsok népképviselői és tömegkapcsolati tevékenysége, s ha helyenként és átmenetileg adódnak is problémák, nehézségek, erősödött a tanácsok gazdálkodási, tervezési, kulturális és egészségügyi tevékenysége is. kedvezően hatott az államigazgatási tevékenységre a decentralizálás, előfordul azonban, hogy helyenként túlbecsülik a jog szerepét, a jogalkalmazásba bürokratikus, formális elemek vegyülnek, s ez megalapozatlan döntésekhez is vezethet. -nem vált még általánossá az aktív, szervező típusú államigazgatás, kevés a kezdeményezés az ügyvitel és nyilvántartás korszerűsítésére. a nógrád megyei országgyűlési képviselők ezután megvitatták dr. lászló istvánnak, a megyei népi ellenőrzési bizottság elnökének tájékoztatóját a környezetvédelem megyei helyzetéről. /mti/

--

bb 28. „gyógyítják,, a vasi földeket - megkezdődött az őszi talajjavítás

vid-kz szb hgy

1974. szeptember 19.

a talajjavító és talajvédelmi vállalat gépesített brigádjai megkezdtek vas megyében az őszi kémiai és mechanikai talajjavítást: több mint hatezer vagon mészkőport, mészszapot, lápi meszet dolgoznak be a talajba.

a meszezéssel több közös gazdaság szarvasmarhatenyésztésének a fejlesztését alapozza meg. az eddigi eredmények ugyanis meggyőzően bizonyítják, hogy a mész hatására előnyösen változik a takarmányok minősége, beltartalmi értéke. a meszezett talajon termett vöröshere szénájának mésztartalma például 22.4, foszfortartalma 18,4, az össznitrogéntartalma pedig 22,5 százalékkal magasabb. egy-egy meszezés hatása 8-10 évre szól, és a ráfordított költsége 2-3 év alatt megtérül. a szervezett talajjavítás vas megyében 1950-ben kezdődött, s eddig összesen 290 ezer holdra terjedt ki. /mti/

--

12.13/szb

-22-

bb.29. tűz a siklósi malomban - megmentették a nagyértékű gépi berendezést

vid/p kz hgy

1974. szeptember 19.

siklóson a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka, pár perccel éjjél előtt, - még ismeretlen okból- kigyulladt a villanymalom. az éjszakai műszakban dolgozó molnárok nyomban riasztották a tűzoltókat és egyidejűleg hozzáfogtak az oltáshoz. előbb a helyi önkéntes tűzoltók avatkoztak be, de hamarosan a helyszíntre érkeztek az állami tűzoltóegységek is pécsről, mohácsról és szigetvárról.

a búza és a liszt egy részét sikerült kiszállítani az épületből, más részét, miután fóliával letakarták, a tűzoltók vízzel árasztották el. a gyors és szakszerű beavatkozásnak köszönhető, hogy hajnalra sikerült lokalizálni, majd teljesen elfojtani a tüzet. a felbecsült kár így is jelentős: meghaladja az egymillió forintot. a megmentett érték viszont több millió forint-ra rug. sértetlenek maradtak például az ugynevezett vezérgépek - hengerek, sziták, koptatók stb.- s ez megkönnyíti az üzem újbóli megindítását. szerencsére emberéletben nem esett kár és a veszélyes helyeken dolgozó tűzoltók közül sem sérült meg senki.

a rendőrség szakértők bevonásával vizsgálja a tűz keletkezésének okát és körülményeit.

a villanymalom gazdája, a baranya megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat már csütörtökön intézkedéseket tett a helyreállítás megkezdésére. a szakemberek számítása szerint körülbelül fél év szükséges ahhoz, hogy ismét meginduljon a termelés a malomban. annak érdekében, hogy a lakosság és a sütőipar lisztellátásában ne történjen fennakadás, a baranyai társalmok többletőrlést vállaltak erre az időszakra és így pótolni tudják a siklósi üzem kényszerű leállítását. /mti/

--

12.10/p

-23-

bb.30. a szovjet traktorexport sajtótájékoztatója - kiváló kombájnosok kitüntetése

t kf/tm/p sl hgy

1974. szeptember 19.

az agromasexpo 74. egyik legnagyobb külföldi részvevője, a szovjet traktorexport egyesülés csütörtöki sajtókonferenciáján a magyar-szovjet mezőgazdasági gépgyártás együttműködéséről, a vállalat magyarországi üzleti kapcsolatairól tájékoztatták az újságírókat.

v. vonmin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének helyettes vezetője egyebek között hangsúlyozta, hogy a két ország között sikeresen fejlődik a mezőgazdasági gépek kooperációja. a szovjetunió 29féle mezőgazdasági gépet szállít magyarországra, és 19 géptípust vásárol hazánktól. a mostani tervidőszakban a hosszulejáratu megállapodásban több mint 22.000 traktor, mintegy 6000 gabonakombajn, és több mint 60 millió rubel értékű egyéb mezőgazdasági gép szovjet exportját irányozták elő. a magyar partnerek 15.000-20.000 férőhelyes ketreces tojóházakat, zöldborsó-cseplőgépeket, magcsávázó gépeket - és egyéb mezőgazdasági eszközöket szállítanak a szovjetunióba.

o. csesztnyeisin, a szovjet kiállítás igazgatója a traktorok, a mezőgazdasági és utépitő gépek export-importőrét, a traktor-export egyesülést, valamint a szovjet kiállítást mutatta be. elmondotta, hogy az egyesülés jelenleg csaknem 600 fajta gépet és berendezést szállít a világ 70 országába. megbízható termékek magas műszaki színvonalát nemzetközileg is elismerik, különböző kiállításokon és vásáron eddig 122 aranyérmet szereztek.

a szovjet traktorok és mezőgazdasági gépek nagyban hozzájárulnak a magyar mezőgazdaság gyorsított gépesítéséhez, magyarországon jelenleg több mint 50.000 szovjet traktor, 13.000 gabonakombajn és sok vontatott és függesztett mezőgazdasági gép üzemel. a magyar külkereskedelem, amellyel a vásáron is gyümölcsöző tárgyalásokat folytatnak - a traktorexport legnagyobb partnerei közé tartozik. az agromasexpo 74. szakosított kiállításán 13 olyan új terméket mutatnak be, amelyek széleskörű alkalmazásra számíthatnak a magyar mezőgazdaságban.

a traktorexport erre a napra hívta meg az egromasexpo 74. szovjet kiállítására, tapasztalatcserére, szakmai megbeszélésre gépek legnagyobb magyar felhasználóit, 11 állami gazdaság és 20 termelőszövetkezet vezetőit. a kiállításon az egyesülés 10 olyan dolgozót tüntetett ki, jutalmazott meg, akik évek óta kiváló teljesítményt érnek el a szovjet gabonakombájnosokkal. /mti/

12.20/p

-24-

161510

bb.31. Losonczi pál fogadta kalevi sorsát

t tf/sza/p hgy

1974. szeptember 19.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön az országházban fogadta kalevi sorsát, a finn köztársaság miniszterelnökét.

a találkozón részt vett nagy jános külügyminiszterhelyettes és római rudolf, hazánk helsinki nagykövete. jelen volt richard tötterman finn külügyi államtitkár és paul jyrka:nkallio, a finn köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb.32. megkezdte munkáját a nemzetközi orthopéd kongresszus

t mir/tm/p zs hgy

1974. szeptember 19.

csütörtökön a bocskai uti tit stúdióban megkezdte munkáját a magyar orthopéd társaság nemzetközi kongresszusa. a háromnapos tanácskozáson - amelynek megnyitóján jelen volt dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter - 11 ország 250 szakorvos 150 előadás keretében vitatja meg a mozgásszervi betegségek gyógyításával kapcsolatos legújabb kutatási eredményeket.

a kongresszus egyik fő témája a csontosodási zavarok, és azok gyógyítása. e kérdésnek az kölcsönöz különös jelentőséget, hogy a magzati és gyermekkori csontfejlődési rendellenességek a korai hatásos gyógykezelés elmulasztása esetén a későbbi életkorban igen sok panasz forrásává válnak. a tanácskozás másik központi témája a szervezeten belüli csontra, vagy csontba ültetett fém- és műanyag rögzítés műtéti megoldása, amely a régi, sok nehézséget okozó külső giszprögzítés nélkül is lehetővé teszi a csontok műtéti gyógyítását. emellett több előadás foglalkozik a koraszülöttek számának növekedésével arányosan egyre gyakoribbá váló idegi eredetű görcsös bénulás műtéti kezelésének új lehetőségeivel.

a tanácskozás színhelyén a magyar gyógyászati segédeszközök gyára, és több hasonló profilu neves külföldi cég kiállítását mutatja be legújabb termékeit. /mti/

--

13.00/p

-25-

161510

bb 33. a szocialista országok területfejlesztési tanácskozása
székesfehérváron

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 19

az országos tervhivatal, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a magyar közgazdasági társaság rendezésében szeptember 16-24 között székesfehérváron ülésezik a szocialista országok regionális fejlesztési kérdésekkel foglalkozó 4. konferenciája. a tanácskozáson tíz szocialista ország állami tervbizottságának, illetve tervhivatalának illetékes vezetői, a regionális fejlesztéssel foglalkozó kutatóintézetek vezetői és neves tudósai vesznek részt. a székesfehérvári alba regia szállóban lezajló konferencia csütörtökön félidejéhez érkezett, a résztvevők megismerkedtek magyarország területfejlesztési céljaival és eredményeivel, a vendéglátó fejr megye gazdasági helyzetével, valamint a hazánkban végzett területfejlesztési kutatások irányjaival és intézményeivel.

a konferencia munkája két kérdés köré csoportosul, megvitatják a résztvevők a szocialista gazdasági integrációnak a termelőerők területi elhelyezésére gyakorolt hatását, valamint a matematikai módszerek és modellek alkalmazását a hosszútávú regionális fejlesztésben. a tanácskozás célja, hogy a szovjetunió, lengyelország, csehszlovákia, az ndk, románia, bulgária, jugoszlávia, mongólia, kuba és hazánk a szocialista gazdasági integráció következményeinek megfelelően közelítse és egyeztesse az egyes országok területfejlesztési, termelőerő elhelyezési tervezését. a tíz szocialista ország területfejlesztési kérdésekkel foglalkozó 4. konferenciája ajánlásokat dolgoz ki az érintett országok regionális fejlesztési munkájának egységesítésére, a területfejlesztési kutatás és hosszútávú tervezés legjobb eredményeinek, módszereinek elterjesztésére. a tanácskozáson résztvevő tudósok és szakemberek a hátralévő időben fejr megyében megismerkednek a területfejlesztés gyakorlati eredményeivel is./mti/

--

bb 34. termelőszövetkezeti kölcsönös támogatási alap fejr megyében

vid/kz-ny -hgy

1974 szeptember 19

az észak-fejr megyei termelőszövetkezetek területi szövetségének kezdeményezésére csütörtökön székesfehérvárott létrehozták 31 fejr megyei termelőszövetkezet kölcsönös támogatási alapját.

/folyt köv/

-26-

13.10/ny

Tóth

kbb 34. termelőszövetkezeti ...folyt/ny

az önszervező társulásnak 4 millió forint alaptőkéje van. a tagszövetkezetek az éves bruttó árbevételük egy százalékát fizették be a közös alapba. az elfogadott alapszabály szerint a társulás pénzből kölcsönt adhatnak a rászoruló tagszövetkezeteknek, a kölcsönös támogatási alap kezességi óvadékokat vállalhat tagjaiért, végezetül közös fejlesztési célokat, beruházásokat finanszírozhat. az alap első, mintegy 2 millió forintos, beruházása egy minőségvizsgáló laboratórium létrehozása lesz. két év múlva készül el, s attól kezdve önköltségi alapon végzi majd el a tsz-ekhez beérkező anyagok minőségvizsgálatát, a gazdálkodásukhoz szükséges talajvizsgálatokat és hatékonysági számításokat./mti/

--

bb 35. időjárásjelentés

ny -hgy

1974 szeptember 19

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 19-én, 12 órakor:

a nappali felmelegedés gyengül

a skandináv-félsziget északi része, valamint a brit-szigetek fölött nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képzőmény helyezkedik el. ezeken a területeken erősen felhős, helyenként esős az idő. ma a kora reggeli órákban leningrád-brest-krakóbécs-münchen vonalában egy időjárási front húzódott, hatására a felsorolt vonal mentén mintegy 300 kilométer széles sávban szintén felhős, helyenként esős volt az időjárás. ugyanakkor franciaországban és a fekete-tenger térségében valamint a kárpát-medencében száraz, napos idő volt. a következő 36 órában az említett időjárási front lassan kelet felé haladva eléri a kárpát-medencét, ezért változókéonyabb lesz az időjárásunk.

hazánkban szerdán az ország nyugati megyéiben megnövekedett a felhőzet és ott általában csak 3-6 órán át sütött a nap. máshol kevés volt a felhő és 6-10 óras napsütést észleltek, eső sehol sem esett. a legmagasabb nappali hőmérséklet 21-26 fok között alakult. ma hajnalra általában 9-15, északon és északkeleten helyenként 6-8 fokig hűlt le a levegő. délelőtt általában kevés felhő volt. a hajnali órákban helyenként köd képződött, amely 10 órára mindenütt feloszlott. a hőmérséklet 11 órára 19-23 fokig emelkedett.

/folyt köv/

-27-

Tóth

bb 35. / időjárás...folyt/ny

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18.2 fok volt, 1.8 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás péntek estig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, csütörtökön elsősorban a dunántúlon, pénteken az ország többi részén is elszórtan esővel. záporral, néhány helyen zivatarral. mérsékelt fokozatosan megélénkülő északi, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 17-22 fok között.

a duna vizállása budapestnél 170 cm./mti/

--

36. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke szeptember 19-én 13 óráig :

p se hgy

1974.szeptember 19.

1. magyar-szovjet kulturális kapcsolatok
  2. munkásmozgalmi muzeum
  3. összehangolt jelzőlámpák
  4. a 25. színház bács megyében
  5. csillagászati hét
  6. a fővárosi operett évad kezdése
  7. forgalomkorlátozás
  8. fiat alkatrészek gyártása
  9. az olajmezők rétegenergiája
  10. magyar-szovjet gazdasági együttműködés
  11. szövetkezeti lakások szabolcsban
  12. ércbánya
  13. szarvasmarha program
  14. szarvasbőgés
  15. a munkásság helyzetének javítása
  16. lóczy lajos dokumentumok
  17. koszoruzás
  18. magyar- finn tárgyalások
  19. a fürdőigazgatóság közleménye
  20. balesetek
- /folyt köv ./
13.20/p

-28-

16 Mur

bb.36. a belföldi ....folyt/p

21. vidéki balesetek
22. vas megyei brigádok versenye
23. erdőtelepítő gépsor
24. orvosnapok
25. évadnyitó az operában
26. a meteor szövetkezet sajtótájékoztatója
27. a nógrádi képviselők ülése
28. őszi talajjavítás
29. tűz a siklői malomban
30. szovjet traktorexport sajtótájékoztatója
31. losonczi fogadta sorsát
32. orthopéd kongresszus
33. termésfejlesztési tanácskozás
34. tsz.kölcsönös támogatási alap
35. időjárásjelentés
36. hirjegyzék./mti/

--

bb.37. weisz dezső,

tr/p hi hgy

1974.szeptember 19.

a párt és munkásmozgalom régi harcosa ,a szocialista hazáért érdemrend kitüntetését életének 83. évében elhunyt . bucsuztatása szeptember 24-én, kedden délután 3 órakor a farkasréti temető ravatalozójában lesz.

az mszmp xiv. kerületi bizottsága.

/mti/

--

bb.38. városcimer és zászló, diszpolgár-cim a 900 éves jubileumára készülő szolnokon

vid/p kz hgy

1974. szeptember 19.

a fennállása 900 éves évfordulójára készülő szolnok tanácsa csütörtöki ülésén rendeletet alkotott városi cimer és zászló alapításáról, továbbá diszpolgári cim adományozásáról, amelyet első ízben 1975-ben a jubileumi évben adományoznak./mti/

--

13.50/p

-29-

16 Mur

bb 39. a szabolcs-szatmár megyei képviselő csoport ülése

vid-kz szb hgy

1974. hózeptember 19.

az országgyűlési képviselők szabolcs-szatmár megyei csoportja csütörtökön ülést tartott nyiregyházán. dr. pénzes jános megyei tanácselnök tájékoztatója alapján megvitatta a tanács törvény végrehajtásának megyei tapasztalatait. a törvény hatására, mint rámutattak fokozódott a dolgozók közéleti tevékenysége, bekapcsolódása a közügyek intézésébe, a közhasznú munkába. az utóbbi években mintegy ötszáz olyan hatáskör került a helyi tanácsokhoz, amelyek korábban felsőbb tanácsok hatáskörébe tartozott. a helyi tanácsok ma már nemcsak a gazdálkodásban, hanem a lakosság kulturális, szociális, kommunális ellátásában is önállóan terveznek, határoznak, s a feladatok megoldása érdekében a lakossággal és nem tanácsai szervekkel is szorosabban együttműködnek. a hatáskörök e nagymérvű decentralizálásának köszönhető, hogy ma már az elsőfokú határozatoknak több mint 80 százalékát a helyi tanácsok hozzák. /mti/

..-

bb.40. őszi bnv - a cipőipar szakmai napja

t ol/pf/p ie hgy

1974. szeptember 19.

a bőr- és a cipőipar, valamint a kereskedelem csütörtöki találkozásán dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettesnek és a belkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársának részvételével beszéltek meg a közös problémákat.

a szakmai napon bejelentették, hogy 1975 első felére a kereskedelem a minőségi cipőgyárral már megkötötte és további három nagyvállalattal a napokban köti meg a keretszerződéseket. sikerrel halad a szombathelyi cipőgyár sziesta programjának megvalósítása, elsősorban a kényelmes, a sajátos egészségügyi követelményeknek megfelelő gyermekcipők gyártásában. ezeket a lábbeliket már két hete öt kijelölt budapesti boltban árusítják, piackutató jelleggel.

előrehaladtak a textil-kismamacipők és a tornacipők szállítására vonatkozó éves megállapodásokkal. megállapodtak abban is, hogy bővíteni kell az idősebb korosztály részére alkalmas, olcsóbb cipők választékát is. de a többenél kényelmesebb, puhább, többféle sajátos követelményt kielégítő lábbelik sorozatgyártása nagyobb felkészülést, egyéb mellett például különleges kaptafaparkot tesz szükségessé. az ipar és kereskedelem ezt a témát továbbra is napirenden tartja, hogy magasabb színvonalon elégítse ki a vásárlók e nagylétszámú rétegének igényeit is. /mti/

14.25/p

..-
-30-

161100

bb.41. a magyar régészeti és művészettörténeti társulat vándorgyűlése

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 19

nógrád megye régészeti, műtörténeti értékeinek, a kutatások eredményeinek, tapasztalatainak megismerése, összegezése és felmutatása áll a középpontjában a magyar régészeti és művészettörténeti társulat csütörtökön salgótarjánban megnyitott idejű vándorgyűlésének. a vándorgyűlést dr. horváth istván, a vendéglátó megye tanácselnökhelyettese üdvözölte. a háromnapos tanácskozás első napján molnár pál, a muzeumi szervezet igazgatója nógrád muzeumi szervezetének történetéről, jelenlegi helyzetéről, tevékenységéről tartott előadást, patay pál a nógrád megyei régészeti kutatások másfél száz évét értékelte, bereczky loránd a nógrád megyei muzeumi szervezet képzőművészeti gyűjteményének kialakításáról, kozák éva a hollóközi vár régészeti kutatásairól, mendele ferenc hollóközi falurekonstrukciójáról, walter ilona a középkori pásztoról tartott beszámolót a tudományos ülés szakkeretében. pénteken és szombaton a vándorgyűlés résztvevői a helyszínen látogatták meg a megye több műemlékét, muzeumát. /mti/

..-

bb 42. benke valéria látogatása somogyban

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 19

benke valéria, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnöke, csütörtökön somogy megyébe látogatott. a vendéget kaposvárott varga péter, az mkszmp somogy megyei bizottságának első titkára fogadta. ezt követően találkozott a megyei párt- végrehajtó bizottság tagjaival, a pártbizottság osztályvezetőivel, valamint a társadalmi szervezetekkel és meghallgatta varga péter megyei első titkár tájékoztatóját somogy gazdasági, politikai és társadalmi helyzetéről.

délután varga péternek, a megyei pártbizottság első titkárának és deák ferencnek, a városi pártbizottság első titkárának társaságában benke valéria az egyesült izzó kaposvári elektroncső gyárba látogatott. ott nagy lajos igazgató, szilágyi dezső, az üzem pártbizottságának csucstitkára köszöntötte. a gyár igazgatójának tájékoztatója után benke valéria résztvett az üzem nagytermében megrendezett munkás-gyűlésen, s az időszerű kül-és belpolitikai kérdésekről tartott tájékoztatót. az egésznapos program üzemlátogatással fejeződött be. /mti/

14.35/ny

..-
-31-

161100

bb 43. bronzkori földvárat tárnak fel az árpád-kori tiszalpäron

vid/kz/ny hgy

1974 szeptember 19

érdekes régészeti munka kezdődött csütörtökön tiszalpäron, a kecskeméti járás árpád-kori településén. a kecskeméti múzeumhoz tartozó területen bronzkori földvár maradványait tárja fel dr. bóna istván, az eötvös loránd tudományegyetem régész docense és horváth attila régész, megyei múzeumigazgató. az előzetes tudományos kutatás alapján arra következtetnek, hogy a feltárás során későbbi, középkori emlékek is felszínre kerülnek majd. egyelőre a földvárat átszelő nagy kutatóárkot ássák ki, majd később folytatják a munkát. a régészek remélik, hogy jövőre, a nagymultu település 900. évi jubileumára már bemutatathatnak valamit a feltárt földvárból, illetve a leletekből. /mti/

-. -

bb.44. őszi bnv - a cooptourist sajtótájékoztatója

t ol/tm/p ie hgy

1974. szeptember 19.

a magyar szövetkezetek utazási irodája, a cooptourist csütörtökön a bnv-n egyik legnagyobb partnerével, a kompas jugoszláv utazási irodával és a jat légitársasággal tartott közös sajtótájékoztatót. az idén augusztus végéig a vállalat túlhaladta egész múlt évi teljesítményét, az idén eddig csaknem 12.000 magyar állampolgárt utaztatott külföldre, s ötször ennyi külföldi turistát fogadott saját szervezésében hazánkban. különösen sikeres volt a szovjetunióba indított hat szövetkezeti vonat utasainak turája. sokat fejlődött a belföldi forgalom is, több mint 55.000 -en üdültek, turáztak hazánk határain belül a cooptourist közreműködésével. kiváltképp a hétvégi utak és a balatoni nyári üdülési ajánlatok voltak népszerűek.

a korábbi évek kedvező tapasztalataira alapozva az őszi és téli időszakra ugynevezett akciós, kedvezményes áru utazásokat hirdet most is a cooptourist. a jugoszláv légitársasággal, a jattal, valamint a kompas-sal közös szervezésben hetente indulnak repülőgéppel csoportok dubrovnikba. ezek mintegy 40 százalékkal olcsóbbak, mint a főszezonban. a jugoszláv szakemberek tájékoztatása szerint jövőre a cooptourist-tal közösen öt tengerparti üdülőhelyre utazhatnak csoportosan magyar turisták.

/folyt köv ./
14.40/p

-32-

az utak

bb.44. őszi bnv ...folyt /p

jövőre az egyéni utazók a cooptourist fiójaiban előre lefoglalhatnak jugoszláviai szálláshelyeket és igényelhetnek különböző szolgáltatásokat. a jugoszláv partnerek közreműködésével kooperációs utazásokat szerveznek más országokba is. az eddigi görög és török utak mellett új ajánlat a spanyolországi körutazás, illetve london és párizs megtekintése. /mti/

-. -

bb.46. a marxizmus-leninizmus és a párttörténeti intézetek vezetőinek konferenciája

vid-kz/mné/p hgy

1974. szeptember 19.

csütörtökön tihanyban 13 testvérpárt képviselőinek részvételével megkezdődött a marxizmus-leninizmus intézetek, továbbá a párttörténeti intézetek és bizottságok vezetőinek kétnapos tanácskozása. napirendre került a marxista-leninista tudomány komplex kutatása, koordinációja, megbeszélés az időszzerű ideológiai problémákat, azok kutatásának, feldolgozásának kérdéseit, továbbá a munkásmozgalom történetének a szerepét az ideológiai munkában.

a tanácskozás résztvevőit zsilák andrás, a párttörténeti intézet igazgatóhelyettese köszöntötte, majd óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára mondott beszédet. méltatta a nemzetközi és a magyar párttörténet írás legutóbbi években elért eredményeit. rámutatott arra, hogy a munkásmozgalom, a forradalmi munkáspárt története csak a marxista-leninista tudományosság rendszerében, a társadalomtudományok egészének keretében tárható fel eredményesen. hangsúlyozta, a társadalomtudományok nagy jelentőségét az anti-marxista nézetek elleni ideológiai küzdelemben. ezzel összefüggésben mutatott rá végül arra, hogy a fokozottabb, az időszzerű problémák felé forduló, komplex jellegű társadalomtudományok művelése, rendszeres nemzetközi összefogást igényel. a kétnapos konferenciápennteken, a közös közlemény kiadásával fejeződik be. /mti/

-. -

bb 45. benkei andrás fogadta a finn belügyminisztert

pf szb zs hgy

1974. szeptember 19.

benkei andrás belügyminiszter csütörtökön hivatalában fogadta tuominen finn belügyminisztert és korhonen rendőriügyi főigazgatót, akik a finn kormánydelegáció tagjaként tartózkodnak hazánkban. a megbeszélésen megvitatták a két minisztériumot kölcsönösen érintő kérdéseket. a tárgyalás után látogatást tettek a budapesti rendőrfőkapitányságon. /mti/

14.55/szb

-33-

15⁵⁰ g

bb 47. október 6-ig: „vendégül lát borsod,,

vid-kz/mné szb hgy

1974. szeptember 19.

szerdán miskolcon megnyilt a „vendégül lát borsod,, október 6-ig tartó eseménysorozata. a megnyitó ünnepségen részt vett dr. Bodnár Ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára és dr. Ladányi József, a borsod megyei tanács elnöke, ott voltak az ez alkalomra érkezett külföldi vendéglátóipari küldöttségek, köztük a rendezvények aktív szereplői közé tartozó szlovák, lengyel, ndk-beli és osztrák mesterszakácsok. képviseltette magát tíz megye tanácsa, vendéglátóipari és kereskedelmi vállalat is.

Lerich János, a borsod megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője rámutatott: a sajátos rendezvénysorozat célja a táplálkozási kultúra javítása, a korszerű táplálkozás követelményeinek minél szélesebbkörű bemutatása, tudatosítása, a legújabb háztartási gépek és eszközök megismertetése, terjesztése. ilyen célokat szolgál a kedden megnyitott nagyszabású cukrászati és hidegkonyhai kiállítás is. az ott bemutatott ételeket több mint 50 hazai és külföldi cukrász és mesterszakács készítette. mindjárt csütörtökön lezajlott az első külföldi vacsora is: a feltálat fogásokat csehszlovák vendégszakácsok készítették. /mti/

-. -

bb. 49. szlovén küldöttség vas megyében

vid kz/il hgy

1974. szeptember 19.

a hazafias népfront vas megyei bizottságának meghívására háromnapos tapasztalatcsere látogatást tett vas megyében a szomszédos szlovéniai murska-sobotáról a dolgozó nép szocialista szövetségének négytagú küldöttsége. a delegáció Géza Bacic, a szövetség muravidéki tanácsa elnökének vezetésével csütörtökön fejezte be vasi látogatását. a szlovén vendégek találkoztak a megye párt, tanácsi és népfront vezetőivel, megismerkedtek a népfront bizottságok munkájával, feladataival, ellátogattak több üzembe, a megyei levéltárba, a vérellátó alközpontba, s a megye nemzetiségi községeiben tájékoztak a lakosság élet- és munkakörülményeiről. a küldöttség a megyei népfront bizottság vezetőivel megállapodott az együttműködés további elmélyítésében. /mti/

-. -

- 34 -

15.15/il

16¹⁰g

bb. 48. szimpózium a magyar-szovjet építésügyi együttműködésről és a számítástechnikáról

t sb/ni/s/il hgy

1974. szeptember 19.

a magyar-szovjet műszaki-tudományos és gazdasági együttműködésben kialakult építésügyi kapcsolatok eredményeit és fejlesztésének lehetőségeit tekintette át az építők szakszervezeti székházában csütörtökön megrendezett építőipari szimpózium, amelyen megjelent Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter, Klézl Róbert, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese, Gyöngyösi István, az építők szakszervezetének főtitkára, Kelemen Lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese, Vincze József, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese és dr. Trautmann Rezső nyugalmazott építésügyi miniszter, a budapesti népfrontbizottság elnöke. i.i. iscsenkónak, a szovjetunió állami építési bizottsága elnökhelyettesének vezetésével részt vett a tanácskozáson a hazánkban tartózkodó szovjet építésügyi küldöttség. ott volt d. f. Novikov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa is.

Bondor József miniszter nyitotta meg a szimpóziumot. emlékeztetett arra, hogy a szovjet szakemberek segítségével sikeresen vizsgázott első nagy erőpróbáján, a dunai vasmű és az első szocialista város, Dunaujváros felépítésében a magyar állami építőipar fiatal szervezete tulajdonképpen ennél a munkánál jött létre modern építőiparunk alapja. utalt arra, hogy a kétoldalú kapcsolatok gyors fejlődése azóta is rendkívül sokoldalúan erősítette, segítette a magyar építőipar előrehaladását. kiemelte, hogy hazánk 15 éves lakásépítési programjának teljesítéséhez különösen fontos hozzájárulás volt a korszerű szovjet házgári berendezések szállítása. a kapcsolatok fejlődése, a magyar építőipar megerősödése révén az együttműködés most már nem egyoldalú segítség, hanem olyan szoros kapcsolat, amely mindkét félnek hasznára válik, s gyümölcsöző eredményeket hoz. Bondor József köszönetet mondott a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésén munkálkodó magyar és szovjet szakembereknek, s kitüntetésekkel adta át azoknak a szakembereknek, vezetőknak, akik a legtöbbet tették a kapcsolatok erősítéséért. elsőként i.i. iscsenkónak nyújtotta át az építőipar kiváló dolgozója kitüntetését. ezenkívül hatan kapták meg ezt a kitüntetését, s több mint 60-an díszoklevelet és díszéremet.

/folyt.köv./

- 35 -

15.20/il

16²⁰g

v

bb.48./szimpózium ..... folyt./ il

a kétoldalu építésügyi együttműködés eredményeiről és további lehetőségeiről dr. szabó jános építésügyi- és városfejlesztési államtitkár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja tartotta az első előadást. többek között elmondotta, hogy mintegy 60-ra tehető azoknak a nagy létesítményeknek és ipari objektumoknak a száma, amelyeket 1951 óta a szovjetunió segítségével hoztunk létre. a gépesítéshez nyújtott szovjet támogatás jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy 25 évvel ezelőtti építőipari gépállományunk több mint 100-szeresére növekedett és jelenleg mintegy 100 ezer gép segíti a hazai építési feladatok teljesítését.

házigyári hálózatunk munkájának eredményeként az idén már minden különösebb ünnepség nélkül adták át építőnk a 100 ezredik házigyári lakást és a jövő év végére e korszerű módszerrel kivitelezett új otthonok száma meghaladja a 150 ezret is. cementellátási nehézségeink enyhítését segítette, hogy az utóbbi 10 évben 4,5 millió tonna szovjet cementet kaptunk, tehát annyit, mint amennyit a váci dunai cementmű öt év alatt állított elő. a hazai lehetőségeknek megfelelően a magyar kutató, tervező és kivitelező vállalatok részt vettek több jelentős szovjet beruházás munkáiban. egyebek között a múlt év végéig összesen 20 hűtőtárolót szállítottak a szovjetunióknak, több légekondenzációs acélszerkezetű hűtőtornyot építettek a szovjetunió vízszegény területein, és figyelemreméltó eredményeket értek el a magyar származékú ipari- és mezőgazdasági kombinátók más-más nagy létesítményekhez szállított magyar könnyűszerkezeti elemekkel, épületgépészeti berendezésekkel is. a kapcsolatok fejlesztésére különösen sok lehetőséget nyújt az együttműködés a könnyűszerkezetes építésmód kiszélesítésében, gyártóbázisainak létrehozásaiban és a kölcsönös szállításokban.

az együttműködés újabb lehetőségeire mutatott rá előadásában i. i. iscsenko, a szovjet építésügyi küldöttség vezetője. kölcsönösen előnyös munkát fejthetnek ki a magyar és a szovjet szakemberek a korszerű könnyűszerkezeteket gyártó automatizált gépsorok létrehozásában, új szerkezeti formák kifejlesztésében és a fém-szerkezetek hatékony korrózióvédelmét célzó új módszerek kidolgozásában. jelenleg 35 témára terjed ki a kétoldalu építésügyi tudományos-műszaki együttműködés, többször annyi közös feladatra, mint hét évvel ezelőtt.

/folyt.köv./

15.35/il

1630g

- 36 -

bb. 48./ szimpózium ....2. folyt./ il

a szimpóziumon összesen hat előadást vitattak meg a tanácskozás résztvevői és számos újabb javaslatot tettek a kölcsönösen előnyös kétoldalu kapcsolatok fejlesztésére.

x x x

a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködés aláírásának 25. évfordulója alkalmából számítástechnikai szimpózium is kezdődött csütörtökön. az elhangzott előadásokból kitűnt, hogy a két ország szakemberei jól ismerik egymás gondjait a számítógépfelhasználás továbbfejlesztésében és képesek kiaknázni az abban rejlő lehetőségeket.

a számítóközpontokból kialakítható hálózat előnyeit taglaló szovjet szakember például kifejtette, hogy magyarországon a kis távolságok miatt különösen könnyen megvalósítható a hálózat kialakítása. a hálózatban a kétszer drágább, nagyobb számítógép négyszeres értékű munkát tud végezni, mert az egyes gépegységek csaknem optimálisan kihasználhatók. a rendszer biztosítja az országban tárolt összes információ felhasználását is, az információkat pedig csoportosítva úgy lehet az egyes központokban elhelyezni, hogy az adott helyen felhasználásuk gyakorisága a legnagyobb legyen./mti/

--

bb. 50. ötvenhatezer komárom megyei a kongresszusi munkaversenyben
vid kz/il hgy 1974. szeptember 19.

a kongresszusi munkaverseny eddigi tapasztalatait összegezték csütörtökön tatabányán a szakszervezetek megyei tanácsa elnökségének ülésén. megállapították, hogy a megyében tömegessé vált a 11. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának évfordulója tiszteletére kezdeményezett munkaverseny, s a korábbi évekhez képest jobb teljesítményeket produkálnak az üzemek kollektívái. a gyárak, a vállalatok többségében új brigádok alakultak, s 3756 brigád 56 000 tagja kapcsolódott be a versenybe. örvendetes, hogy emelkedik a műszaki dolgozók részvétele is. ennek azért nagy a jelentősége, mert ezek a műszaki dolgozók körültekintőbben biztosítják az eredményes verseny feltételeit, gondoskodnak arról, hogy a munkások jól ismerjék üzemük, munkahelyük tervét.

/folyt.köv./

15.40/il

1640g

- 37 -

bb. 50./ötvenhatezer .... folyt./ il

az üzemekben végzett alapos felmérés azt is bizonyítja, hogy a kongresszusi munkaversenyben fellendült az ujitómozgalom: az idén a tavalyinál több ujitást fogadtak el és vezettek be. az esztergomi látszerészeti eszközök gyárában például „egy ujitás egy brigád,, elnevezéssel mozgalmat indítottak.

a kongresszusi vállalatokat meggyeszerzte becsülettel teljesítik - állapították meg a csütörtöki tanácskozáson. a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói a tervezettnél 30 millió forint értékűvel több munkát végeztek el. tatabányán például egy új általános iskolát három hónappal korábban adták át rendeltetésének. a komárom -i kőolajipari vállalat kollektívája eddig az előírtnál 11 millió forinttal több olajterméket készített. az almásfüzitői tím-földgyár dolgozói - akikre nagy szerep hárul a magyar-szovjet tím-föld alumínium egyezmény teljesítésében - jelentékenyen fokozták a tím-föld gyártását. a kongresszus tiszteletére vállalat 28,6 millió forint többtermelésből eddig 22,5 millió forint értéket teljesítettek. a többletet teljes egészében a termelékenység emelésével érték el.

a kongresszusi munkaverseny nemcsak termelési, hanem társadalmi, politikai mozgalom is a megyében. sok munkás a nyolc általános iskola befejezésére vállalkozott, a megye építőipari és építőanyagipari üremeiben dolgozó szocialista brigádok 84 százaléka beiratkozott a szakmai, politikai tanfolyamokra. a szocialista brigádok - vállalatukhoz hiven - segítik az iskolák, bölcsődék, óvodák építését. a dorogi szénbányászok 44.500/a mezőgazdasági nagyüzemekben dolgozók 120 000 társadalmi munkaórát teljesítenek az idén. a komép dolgozói kommunista szombatokat tartanak.

fejlődést jelent, hogy anyagilag és erkölcsileg is jobban megbecsülik a verseny élenjáróit, s a teljesítmények alakulását nemcsak negyedévenként, hanem havonként is értékelik. az szmt elnökségének ülésén javasolták a gazdasági vezetőknek, hogy ne csak év végén, hanem év közben is jutalmazták meg a legjobban dolgozó munkáskollektívákat./mti/

-. -

15.50/il

- 38 -

16⁰⁰g

bb. 51. budrio küldöttsége gyulán

vid fm/il hgy

1974. szeptember 19.

gyula olaszországi testvérvárosából, budrioból küldöttség érkezett az alföldi fürdővárosba. a vendégek csütörtökön az ifjusági ház szakmunkás-klubjában rendezett barátsági esten találkoztak a gyulai fiatalokkal./mti/

-. -

bb. 52. lipták pál kiállítása gyomán

vid fm/il hgy

1974. szeptember 19.

lipták pál, békéscsabai kossuth-dijas festőművész alkotásai-ból csütörtökön kiállítás nyílt a gyomai kner muzeumban. a művész - akinek gyűjteményes tárlatát júliusban a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban láthatta a közönség - ez alkalommal 22 temperaképet mutatott be gyomán. /mti/

-. -

bb. 54. nemzetközi vonós-szemináriumot

i nn/tr/zs/il cz

1974. szeptember 19.

és zenei fesztivált tartanak ezekben a napokban a köln melletti várakban, templomokban. a művészeti eseménysorozaton részt vesz bónisferenc zenetörténész, aki a magyar muzsika történetét ismertető tanfolyamot vezet. öt évszázad magyar dalai címmel a köln melletti burgmedegenben csajbók terézia tart önálló dalestet./mti/

-. -

- 39 -

16.00/il

17⁰⁰g

bb. 50./ötvenhatezer .... folyt./ il

az üzemekben végzett alapos felmérés azt is bizonyítja, hogy a kongresszusi munkaversenyben fellendült az ujitómozgalom: az idén a tavalyinál több ujitást fogadtak el és vezettek be. az esztergomi látszerészeti eszközök gyárában például „egy ujitás egy brigád”, elnevezéssel mozgalmat indítottak.

a kongresszusi vállalásokat meggyeszerzte becsülettel teljesítik - állapították meg a csütörtöki tanácskozáson. a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói a tervezettnél 30 millió forint értékűvel több munkát végeztek el. tatabányán például egy új általános iskolát három hónappal korábban adtak át rendeltetésének. a komárom-i kőolajipari vállalat kollektívája eddig az előírtnál 11 millió forinttal több olajterméket készített. az almásfüzitői tím-földgyár dolgozói - akikre nagy szerep hárul a magyar-szovjet tím-föld alumínium egyezmény teljesítésében - jelentékenyen fokozták a tím-föld gyártását. a kongresszus tiszteletére vállalat 28,6 millió forint többtermelésből eddig 22,5 millió forint értéket teljesítettek. a többletet teljes egészében a termelékenység emelésével érték el.

a kongresszusi munkaverseny nemcsak termelési, hanem társadalmi, politikai mozgalom is a megyében. sok munkás a nyolc általános iskola befejezésére vállalkozott, a megye építőipari és építőanyagipari üremeiben dolgozó szocialista brigádok 84 százaléka beiratkozott a szakmai, politikai tanfolyamokra. a szocialista brigádok - vállalásukhoz hiven - segítik az iskolák, bölcsődék, óvodák építését. a dorogi szénbányászok 44.500/1 a mezőgazdasági nagyüzemekben dolgozók 120 000 társadalmi munkaórát teljesítenek az idén. a komép dolgozói kommunista szombatokat tartanak.

fejlődést jelent, hogy anyagilag és erkölcsileg is jobban megbecsülik a verseny élenjáróit, s a teljesítmények alakulását nemcsak negyedévenként, hanem havonként is értékelik. az szmt elnökségének ülésén javasolták a gazdasági vezetőknek, hogy ne csak év végén, hanem év közben is jutalmazzák meg a legjobban dolgozó munkáskollektívákat./mti/

15.50/il

16⁰⁰g

- 38 -

bb. 51. budrio küldöttsége gyulán

vid fm/il hgy

1974. szeptember 19.

gyula olaszországi testvérvárosából, budrioból küldöttség érkezett az alföldi fürdővárosba. a vendégek csütörtökön az ifjusági ház szakmunkás-klubjában rendezett barátságai esten találkoztak a gyulai fiatalokkal./mti/

-.-

bb. 52. lipták pál kiállítása gyomán

vid fm/il hgy

1974. szeptember 19.

lipták pál, békéscsabai kossuth-dijas festőművész alkotásai-ból csütörtökön kiállítás nyílt a gyomai kner muzeumban. a művész - akinek gyűjteményes tárlatát júliusban a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban láthatta a közönség - ez alkalommal 22 temperaképet mutatott be gyomán. /mti/

-.-

bb. 54. nemzetközi vonós-szemináriumot

i nn/tr/zs/il cz

1974. szeptember 19.

és zenei fesztivált tartanak ezekben a napokban a köln melletti várakban, templomokban. a művészeti eseménysorozaton részt vesz bónisferenc zenetörténész, aki a magyar muzsika történetét ismertető tanfolyamot vezet. öt évszázad magyar dalai címmel a köln melletti burgmedegenben csajbók terézia tart önálló dalestet./mti/

-.-

- 39 -

16.00/il

17⁰⁰g

bb. 53. őszi bnv-a tiszai cipőgyár és a chemolimpex hosszulejártu szocialista szerződést kötött

t ol/gg/ie/il hgy

1974. szeptember 19.

a két vállalat közötti együttműködés továbbfejlesztését, a gazdasági munka hatékonyságának fokozását célzó hosszulejártu szocialista szerződést irt alá csütörtökön a bnv-n dr. török istván, a chemolimpex külkereskedelmi vállalat és kiss lajos, a tiszai cipőgyár vezérigazgatója. a megállapodás - csekély kivétellel - az egész hazai cipőipar talpellátásának biztonságát célozza.

a tiszai cipőgyár ugyanis amellet, hogy üzemeiben naponta 40-44 ezer pár lábbelit készít, évente mintegy 30-32 millió pár talpat is előállít, ami a magyar cipőipar szükségletének körülbelül 90 százalékát fedezi. a tiszai cipőgyár a saját gumigyárban előállított nagy mennyiségű gumikeverékből naponta több mint százezer pár talpat készít. a talpgyártáshoz szükséges gumi- és vegyi anyagok több mint 80 százalékát külföldről kapja: a chemolimpex egyebek mellett az ndk-ból csehszlovákiából és a szovjetunióból, illetve franciaországból, az nszk-ból szerzi be. a most kezdődtek meg a tárgyalások amerikai partnerekkel is.

a nehéz olaj- és energiahelyzetben nemcsak az anyagellátás, hanem az árstabilitás szempontjából is lényeges követelmény, hogy a külkereskedelmi és az iparvállalat munkáját a legjobban összehangolja, hiszen jó össz munkájuk az egész magyar cipőipar versenypozícióját javítja. ujabban a tiszai cipőgyárban újfajta anyagokból bőrszerűen kikészített talpakat is gyártanak, s ez még inkább igényli a chemolimpex jó közreműködését, azt, hogy olyan minőségű anyagokat biztosítson a gyárnak, amelyek korszerű technikával és technológiával kiváló színvonalon munkálhatók meg.

a szerződés - a cipőipar igényeinek megfelelő nyersanyagbeszerzés mellett - magában foglalja a rendszeres és kölcsönös tájékoztatást, a kereskedelmi és műszaki szakemberek szoros kapcsolatait, a tervezést megelőző konzultációkat is./mti/

frészere

- 40 -

16.10/11

1700g

bb. 56. elhunyt urbán ernő

s/zs/il cz

1974. szeptember 19.

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy urbán ernő kossuth-díjas író, a magyar írók szövetsége választmányának tagja, a magyar népköztársaság művészeti alapja irodalmi szakosztálya vezetőségének elnöke csütörtökön 56 éves korában szívroham következtében váratlanul elhunyt. temetéséről később intézkednek. a magyar írók szövetsége és a magyar népköztársaság művészeti alapjának irodalmi szakosztálya saját halottjának tekinti.

x x x

/folyt.köv./

bb. 55. az örkényi oportó a nagydíjas -országos vörösbor-fesztivál szekszárdon

vid kz/mné/il cz

1974. szeptember 19.

az összes hazai vörösbortermő vidékek képviselőinek részvételével nyílt meg csütörtökön szekszárdon a iii. országos vörösbor-fesztivál. a versenyen, amelyet szabópál Antal, a tolnai megyei tanács elnöke nyitott meg, 90 megyei és városi versenyen már díjnyertes vörösbor került a dr. kozma pálos akadémikus enöketével működő zsüri elé. közülük 76 bizonyult érdemesnek arany, ezüst vagy bronzéremre. a fesztivál nagydíját és vándorserlegét a pest megyei pinceszőlőgazdaság örkényi oportója nyerte./mti/

--

- 41 -

16-15/11

1700g

bb. 58. kádár jános fogadta kalevi sorsát

t tf/gg/zs/il cz

1974. szeptember 19.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának elsőtitkára csütörtökön a központi bizottság székházában fogadta kalevi sorsát, a finn köztársaság miniszterelnökét.

a találkozón részt vett fock jenő, a minisztertanács elnöke, nagy jános külügyminiszterhelyettes és rónai rudolf, hazánk helsinki nagykövete. jelen volt richard tötterman, finn külügyi államtitkár és paul jyrka:nkallio, a finn köztársaság budapesti nagykövete./mti/

-. -

bb. 57. a munkás-továbbképzésről tanácskozott az országgyűlés ipari bizottsága

t pr/tm/e zs -cz

1974. szeptember 19.

fehér péter, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

csépanyi sándor elnökletével csütörtökön a parlamentben ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága. a képviselők a munkások és a középfoku szakemberek továbbképzésének helyzetéről, valamint a vezetőképítés feladatairól tájékoztak.

nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes vitaindító előadásában emlékeztette a bizottság tagjait, hogy a kormány 1971-ben határozott a munkások és a középfoku végzettségű szakemberek továbbképzéséről. követelményként fogalmazta meg: a munkások az állandóan fejlődő technikai-technológiai szint igényei szerint 5-8 évenként frissítsék, korszerűsítsék szaktudásukat, sajátítsák el a különböző speciális munkakörökhez és - szükség szerint - a rokonszakma, rokontevékenységi kör ellátásához kellő ismereteket, bővítsék politikai és általános alapműveltségüket. a középfoku végzettségű szakemberek feladata, hogy egészítsék ki alapismereteiket a munkakörök ellátásához szükséges tudnivalókkal, legyenek képesek a műszaki, gazdasági fejlődésből eredő új, speciális szakterületek, munkakörök betöltésére, sajátítsák el a feltétlenül szükséges vezetési ismereteket, fejlesszék ideológiai-politikai műveltségüket.

a kormányhatározatokat követően a munkaügyi minisztérium - más tárcákkal közösen - programot dolgozott ki az új rendszerű munkás-továbbképzés 1972. évi megkezdésére. kimondták: a továbbképzésnek 1975. végéig fokozatosan ki kell terjednie a munkások 8-10 százalékára, s 1980-ig kell általánossá válnia a középfoku szakemberek rendszeres továbbképzésének.

/folyt.köv./
16.35/e

- 42 -

1710 g

bb. 57. /a munkás-továbbképzésről...folyt./e

a gondos előkészítés nyomán 1972-1973-ban 45 vállalatnál 1370 szakmunkás és 600 vezető munkás végzett valamilyen továbbképző tanfolyamot. az új rendszerű továbbképzés a népgazdasági és ágazati szempontból legfontosabb 14 szakmában kezdődött meg, ott, ahol a szakmunkások ismereteiket régebben szerezték, de az új gépek, berendezések szereléséhez, karbantartásához az újabb tudnivalók elengedhetetlenül szükségesek. az első tanfolyamok - s tananyagaik - a műszaki-tudományos fejlődés követelményeire figyelemmel az ismeretek felújítását, korszerűsítését célozták, de a munkavezetőknek, mestereknek, brigád- és csoportvezetőknek már a dolgozók kisebb-nagyobb csoportjainak irányításához szükséges alapvető vezetési, munkaszervezési ismereteket is oktatták.

1973 -1974-ben már mintegy 45 000 szakmunkás, 21 000 betanított munkás és 24 000 segédmunkás vett részt új rendszerű továbbképzésben, s a szakmai továbbképzéshez kapcsolt, az általános iskolai végzettség megszerzését segítő intenzív tanfolyamokat 1973. végéig 23 442-en hallgatták. az elmúlt két esztendőben fokozatosan elkészültek a munkástovábbképzés központi tananyagai, ma már 86 szakmai terület munkás-továbbképzéséhez áll rendelkezésre dokumentáció./ebből 53 a szakmunkások ismeretfelújító-korszerűsítő tanfolyamaihoz készült./

a legtöbb vállalat helyesen ítélte meg a tanfolyamok jelentőségét, ezért kielégítően gondoskodott a tárgyi, személyi feltételekről. az előadások színvonalának, eredményességének érdekében sok esetben a legjobb szakmunkások közül választották ki a hallgatókat, kötelező részvételt kevés helyen írtak elő. sajnos, a tananyagok készítésénél még nem sikerült teljes mértékben ügyelni arra, hogy jobban alkalmazkodjanak a felnőtt oktatás sajátosságaihoz, bátrabban építsenek a munkások termelési tapasztalataira. ugyancsak nem kielégítő még a nők részvétele a továbbképzésben. igaz, az első tanfolyamok a zömmel férfiakat foglalkoztató szakmákban kezdődtek, s a továbbképzés újabb területekre, szakmákra való kiterjesztésével a nők részvételi aránya várhatóan növekedni fog. ehhez az is kell, hogy a tanfolyamok szervezői keressék a nők számára leginkább megfelelő oktatási formákat, használják fel a levelező oktatást, az irányított egyéni tanulás lehetőségeit. a továbbképzésben való részvételt a vállalatok különféle ösztönzési módokkal igyekeztek fokozni. ezek között igen jelentős a munkaidő-kedvezmény: a tanfolyamok 30 százalékát munkaidőben, 50 százalékát „félmunkaidőben”, tartották. a vállalatok többsége megvásárolta a hallgatók számára a tankönyveket, éltek az anyagi ösztönzés, a jutalmazás és az órabéremelés lehetőségével is.

/folyt.köv./
16.42/e

- 43 -

1710 g

bb. 57. /a munkás-továbbképzés...2.folyt./e

a munkás-továbbképzés ágazati fejlesztési programjai 1975 végéig készültek el. e tervek alapján 1974-ben 170 000, 1975-ben pedig 185 000 munkás részesül továbbképzésben.

a miniszterhelyettes szölt a vezetőképzeésről is, amelynek tudományos megalapozására, szervezettségének növelésére, elv- tartalmi irányításának korszerűsítésére ugyancsak 1971-ben született kormánydöntés. a vezetőképzeés feladatait a munkaügyi minisztérium elvi irányításával, koordinálásával - meghatározott munkamegosztás mellett - a műm országos vezetőképzeő központja, valamint az ágazati minisztériumok, illetve országos hatáskörű szervek látják el. 1971-1974 között 113 tanfolyamot tartottak, 2 814 résztvevővel. a tanfolyamok több mint fele vállalatvezetői, népgazdaság-irányítási, valamint személyzeti vezetők és ok- tatók továbbképzésére indult, főként a kohó- és gépipari minisz- térium, a nehézipari minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a pénzügyminisztérium területén.

az előterjesztést követő vitában a képviselők hangsúlyoz- ták: a továbbképzési rendszer fokozatos fejlesztése során - a társadalmi, politikai kérdésekben való aktivitás növelése, a demokratikus jogok megfelelő gyakorlása érdekében - megkülönböz- tetett figyelmet kell fordítani arra, hogy a továbbképzés a szak- mai ismeretek felujtása, bővítése mellett az eddiginél jobban járuljon hozzá az általános és az ideológiai -politikai művelt- ség fejlesztéséhez. /ez a követelmény egyébként szerepel a munka- ügyi minisztérium feladattervében is./ a munkás-továbbképzés tan- folyamai a hatalom gyakorlásának iskolái is - mutattak rá a bi- zottság tagjai -, hiszen a munkásosztály vezető szerepe erősödik minden művelt, korszerű szakmai ismeretekkel felvértezett, poli- tikai, ideológiai kérdésekben jártas dolgozóval.

központi témája volt a vitának, hogy - összhangban a közmű- velődés fejlesztéséről szóló parthatározattal - még szélesebb körben kell megszervezni a dolgozók intenzív általános iskolai tanfolyamait. jó példaként említették az oroszlanói szénbányák vállalatot, ahol 1972-ben munkásai 54-55 százalékának még nem volt meg a nyolc osztályos végzettsége. a rövidített tanulmányi idejű általános iskolai tanfolyamok megszervezésével ezt az arányt 1973. végére már 30 százaléka alá sikerült csökkenteni.

/folyt.köv./

16.48/e

- 44 -

1715g

bb. 57. /a munkás-továbbképzés...3.folyt./e

a vitában felszólt valaska lászló, herczeg károly, dr. vida miklós, kovács sándor, fodor mihály, falk miklós, karkus sándor, ollári istván, dr. varga pálné és csapó ernő országgyűlési képviselő.

az ipari bizottság - együtt a kereskedelmi bizottság tag- jaival - délután az őszi budapesti nemzetközi vásárt kereste fel. keserü jánosné könnyüipari miniszter invitálására látogat- tak el a bnv-re, a miniszterasszony ugyanis számontartotta a könnyüipari rekonstrukció országgyűlési vitájában elhangzott képviselői véleményeket, s a vásáron már több olyan cikket is bemutatott, amelynek hiányát a bizottságok tagjai a plénumon szövtették. /mti/

lha

-. -

bb. 56. /urbán .... folyt./ il

1918-ban született sárvárton. a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karán magyar-francia szakot végzett. 1939-ben jelen- tek meg első tárcái, később számos lap közölte verseit, kar- colatait. a felszabadulás első évében mint függetlenített párt- munkás, majd mint az mkp központi vezetőségének munkatársa dolgo- zott. 1946-tól a szabad föld főmunkatársa, később segédszerkesz- tője.

széleskörű publicisztikai tevékenységet is folytatott: 1947- től a szabad nép, majd a népszabadság főmunkatársa. 1953-tól a csil- lag egyik szerkesztője, 1959-től a falusi vasárnap főszerkesztője. az ötvenes években érdeklődése a verstől mindinkább a dráma, a film, és a próza felé fordult. színházaink több drámáját mutatták be, így a gál anna diadalát, a tűzkezesetséget, amelyért kossuth- díjat is kapott, s amelynek filmváltozata 1952-ben a karlovy- vary-i fesztiválon díjat nyert. írásait életközelség és az aktuá- lias társadalmi, politikai kérdések iránti fogékonyság jellemzi.

műveit számos nyelvre, többek között bolgárra, csehre, észtre, lengyelre, németre, oroszra, románra, szlovákra, és ukránra fordí- tották. urbán ernő halála az irodalmi élet nagy vesztesége./mti/

-. -

- 45 -

16.55/1l

1720g

bb. 59. kitüntetés

sb/s/ie/il cz

1974. szeptember 19.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kamarás Mihálynénak, a vegyipari dolgozók szakszervezete titkárának háromévtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka vörös zászló érdemrendet adományozta.

a kitüntetést Gáspár Sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, a szakszervezetek országos tanácsa főtitkára adta át./mti/

--

bb. 62. esősebb, szelesebb idő a hét végére - hajnali lehülés

i sz/tr/ie/il cz

1974. szeptember 19.

európa-szerte változékony az időjárás. észak- Európában az óceán felől érkező ciklon hatására gyorsan váltják egymást a hűvös és az enyhe léghullámok. a kontinens nyugati részén, valamint kelet- Európában, elsősorban a szovjetúj európai részén és a fekete-tenger vidékén száraz a levegő, derült az égbolt. ugyanakkor délen, így a földközi-tenger medencéjében gyakoriak az esők, zivatarok. a hőmérsékleti értékek általában megfelelnek az évszak átlagának, mindössze európa keleti felén, magasabb 4-5 fokkal. csütörtökön még stockholmban 13, prágában 14, londonban, berlinben 16, moszkvában 17, varsóban 18 fokot mértek, addig budapestben, bukarestben és belgrádban 24, athénben 27, rómban 28 fok volt.

a kárpát-medencébe csüförtök hajnalban valamivel hűvösebb levegő kezdett beszivárogni. így hazánk északi-északnyugati vidékein már nem emelkedett a hőmérséklet a 20 fok fölé. máshol napközben 23-24 fokot mértek, sőt baján, kecskeméten, szegeden és még sok városban a hőmérséklet elérte a 25 fokot is. ezek a hőmérsékleti értékek még mindig 1-2 fokkal meghaladják az évszaki átlagot, igaz a hajnali lehülés kissé megerősödött. eső még sehol nem esett, de kora délután erős felhősödést jelentettek az északnyugati megyékből.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint a következő napokban, így a hét végén változóan felhős, esős, szeles időre számíthatunk. néhány helyen zivatar is várható. fokozódik a hajnali lehülés, általában 7-13 fok, napközben a legmagasabb hőmérséklet 16-22 fok lesz./mti/

--

- 46 -

17.00/11

1720g

bb. 61. egyszerűsíteni, gyorsítani kell a bányakárokkal kapcsolatos vállalati intézkedést

vid fm/il

1974. szeptember 19.

a bányakárokkal kapcsolatos időszerű jogalkotási és jogalkalmazási problémák megbeszélése céljából csütörtökön kétnapos értekezlet kezdődött alsóbélatelepen. a megbeszélésen részt vesznek a szén-, érc-, ásvány- és kőolajbányászat jogi szakértői, az illetékes minisztériumok, a bányahatóság és más érdekelt országos hatáskörű szervek képviselői.

Zavadzky Jenő, a nim igazgatási főosztályvezetője elnöki megnyitójában szólt arról, hogy a bányatörvény és végrehajtási rendeletének megalkotása óta eltelt több mint egy évtized alatt meggyorsult a műszaki fejlődés, előtérbe került a közgazdasági szemlélet, kiterjedtebbé váltak a bányászati tevékenységgel érintett területek. ezek a változások újabb és újabb jogalkalmazási problémákat vetettek fel, a bányakárokkal kapcsolatban. az eltelt időszak eleendő tapasztalatot szolgáltatott arra, hogy a szakemberek megvizsgálják, mennyiben felelt meg a célnak egyrészt maga a jogszabály, másrészt annak alkalmazása. a nehézipari minisztérium megbízásából két éves munkával több ezer jogi döntést, jogszabályt elemeztek. az erre épült előterjesztés megállapította, hogy alapvető reformra nincs szükség, a jogszabály megfelelően szolgálja a népgazdasági, vállalati és egyéni érdeket. ugyanakkor vannak feladatok az egységes értelmezés terén. ezenkívül az előterjesztés célként jelölte meg a bányakárokkal kapcsolatos vállalati intézkedések egyszerűsítését, gyorsítását. a műszakiak pedig annak érdekében tehetnek többet, hogy megelőzzék, illetve csökkentsek a bányakárt. a kétnapos ankét célja a tapasztalatok, vélemények kicserélése, javaslatok előterjesztése.

pénteken két munkacsoportban folytatják a tanácskozást a kőolaj- és földgázbányászat, illetve a szén-, érc- és ásványbányászat területén dolgozó szakemberek./mti/

--

- 47 -

17.05/11

1720g

bb. 60. befejeződött a magyar-szovjet jubileumi tudományos ülészek

t sb/gg/ie/il cz

1974. szeptember 19.

a magyar tudományos akadémián csütörtökön zárult a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési megállapodás aláírásának 25. évfordulója alkalmából rendezett háromnapos jubileumi tudományos ülészek. csütörtökön 13 előadás hangzott el az akadémia műszaki tudományok és kémiai tudományok osztályának ülésén, valamint az agrártudományi osztály és a magyar agrártudományi egyesület együttes ülésén.

csáki frigyés akadémikus előadásában hangsúlyozta, hogy a szabályozás- és vezérlés-technika, a mérés-technika, az információ-átvitel és feldolgozás, valamint a számítástechnika fontos része a világ tudományos-technikai forradalmának. az elektroncsövek után a tranzistorok és tirisztorok, majd az integrált áramkörök felhasználásával létrejött forradalmi műszaki változásokat a szocialista országokkal és elsősorban a szovjetunióval kialakult hathatós műszaki-tudományos együttműködés nélkül lehetetlen lett volna még nyomonkövetniünk is. éppen ez az együttműködés járult hozzá ahhoz, hogy hazánk tudósai, kutatói nem passzív szemlélői, hanem aktív résztvevői az automatizálásban és a számítástechnikában létrejött nagy változásoknak. a kölcsönösen eredményes együttműködés gyümölcse egyebek között a druzsba mikrohullámu lánc kifejlesztése, a szocialista országokat ellátó szovjet olajvezetékek automatikáinak létrehozása, több kohászati, vegyipari, kőolajipari létesítmény műszereinek elkészítése.

az információ-elméleti problémák közös kutatásában elért eredményekről v.i. sziforov akadémikus és csibi sándor, a matematikai tudományok doktora számolt be, az energia-ellátás távlatairól a.e. seindlin akadémikus s ezekhez az elképzelésekhez kapcsolódott szendy károly akadémikus előadása a mágneses hidrodinamikus generátorok kifejlesztéséről. e témában érdekes kapcsolatot jelent, hogy 39 évvel ezelőtt a magneto-hidrodinamika törvényeinek alapján két magyar feltaláló, karlovitz béla és dr. halász dénes adott be szabadalmat egy újfajta energiatermelő berendezésre, amelynek lényege, hogy egy csatornában áramló magas hőmérsékletű gázból mágneses tér közreműködésével nyernek energiát, egyenáramot.

/folyt.köv./
17.10/il

- 48 -

1730 g

bb. 60./ befejeződött ..... 1. folyt./ il

nincsenek tehát mozgó alkatrészek, nincs külön kazán, turbina és villamosgenerátor, mint a hagyományos energiatermelésnél. az eredeti próba-berendezés nem volt megfelelő, de a magyar szakemberek által kidolgozott elvek alapján - először a világon a szovjetunióban 10 évvel ezelőtt üzembe helyeztek ilyen - rövidített nevén - mhd-generátort. a szovjet tudósok megvizsgálták azt is, hogy az mhd-elv alapján lehet-e atomenergiából villamosenergiát nyerni. az első 25 megawattos kísérleti berendezésnél végzett vizsgálatok és próbák alapján számítani lehet arra, hogy a nyolcvanas években megvalósul az első nagyteljesítményű mhd generátor. a magyar kutatók plazmadiagnosztikai berendezések fejlesztésével és újabb elméleti vizsgálatokkal járulnak hozzá a nagyszabású szovjet fejlesztési programhoz. a szilárdtest kutatásokhoz és a félvezetők fejlesztéséhez is hozzájárulnak a magyar kutatók, amint v.g. litovcsenko és bodó zalan, a fizikai-tudományok doktora is kifejtették előadásaikban.

a kémiai tudományok osztályának ülésén v.l. talrose akadémikus, tétényipál akadémikus, gál dezső, a kémiai tudományok doktora és székely tamás kandidátus a különböző vegyi folyamatok átalakításával elért kutatási eredményekről és e változások újabb lehetőségeiről számoltak be előadásaikban.

az agrártudományi ülésen láng géza akadémikusnak a műfagyázás hatékonyságáról és i. sz. satyilov akadémikusnak a szántóföldi növények terméseredményeinek programozásáról tartott előadását kísérelte nagy érdeklődés. a szovjet akadémikus tíz pontban foglalta össze a növények termőképességének és termésének kialakításában legfontosabb tényezőket, amelyek alapján megoldható a termésmennyiség programozása. a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok anyagi-technikai bázisa ugyanis rohamosan gazdagodik és jelentősen bővül e nagyüzemi gazdaságok magasán kvalifikált szakembergárdája is. a jól képzett szakemberek pedig joggal várnak a mezőgazdasági tudománytól újabb módszereket alkalmazásával lehetővé teszi a leggazdaságosabb komplex eljárások kidolgozását.

a háromnapos tudományos ülészekon elhangzott csaknem negyven előadás lehetővé tette a hazai kutatók, tudósok számára a szovjet tudomány legújabb eredményeinek megismerését, áttekintést nyújtott az együttműködés eddigi útjáról, a kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről és jelezte a tudományos-műszaki fejlődés ~~távlatait~~. az előadók egymástól függetlenül is sok hasonló javaslatot tettek a kétoldalu együttműködés fejlesztésére.
/folyt.köv./ -49-

17.15/il **Megoldásokat, amelyekkel hatékonyan növelhető a mezőgazdasági munka termelékenysége. ilyen eljárás lesz már a közeljövőben a termések programozása, előretervezése, amely a modern számítástechnikai, matematikai módszerek**

1745 g

bb. 60./befejeződött ....2. folyt./ il

szorgalmazták, hogy a magyar és a szovjet intézetek nagyobb arányban dolgozzanak ki közös kutatási programokat, hozzanak létre egy-egy meghatározott feladatra ideiglenes kutatási csoportot. Fontolóra veszik közös intézet alapítását is, amelyből később - akár csak a dubnai egyesített kutatóközpont - a szocialista országok fontos kutatócentruma jöhet létre. a hagyományos információ- és kutató-csere erősítésével párhuzamosan tehát a szocialista integrációnak megfelelően kívánják bővíteni, fejleszteni az együttműködés formáit.
/mti/

bb. 63. az utolsó szakmai nap - félmillió látogató az őszi bnv-n
t kf/ie/il cz 1974. szeptember 19.

az őszi bnv hivatalos programja szerint csütörtökön befejeződtek a szakmai napok. a kiállítók általános véleménye szerint jól szolgálták a vásár célját, nyugodt lehetőségeket adtak az érdemi munkához, a hazai és a külföldi partnerek üzleti megbeszéléseihez.

a kiállítás - amely ezen a napon fogadta a félmilliomodik látogatót - pénteken, szombaton és vasárnap - az őszi bnv kapuzárásáig - 10-19 óra között ismét teljesen a nagyközönségé./mti/

bb. 64. a zrínyi miklós katonai akadémián

pv/tr/zs/il cz 1974. szeptember 19.

csütörtökön helyőrségi állománygyűlésen emlékeztek meg a bolgár néphadsereg születésének 30. évfordulójáról. az ünnepségen megjelent oláh istván altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, miniszterhelyettes, valamint a honvédelmi minisztérium katonai tanácsának több tagja. ott volt sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és todor ivanov dacsev vezérőrnagy, katonai és légügyi attasé./mti/

17.30/il

17⁴⁵g

- 50 -

bb. 65. biszku béla látogatása vácott

vie gö/mné/fm/il cz

1974.szeptember 19.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön váccra látogatott. utjára elkísérte cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára és dr. mondok pál, a pest megyei tanács elnöke. első utjuk a sallai imre laktanyába vezetett, ahol kárpáti ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, papp józsef, a váci városi pártbizottság első titkára, dr. lukács ferenc, a városi tanács elnöke és a tiszthelyettesképző központ parancsnokai fogadták a vendégeket. az iskola tevékenységéről a kiképzés módjáról, a hallgatók életéről steinmetz istván alezredes adott tájékoztatást, majd a vendégek megtekintették a hallgatók körleteit, a szaktantermeket, a huszezer kötetes könyvtárat, valamint a csapatmuzeumot.

biszku béla délután a várossal ismerkedett. a jelentős ipari központ fejlődéséről, üzemének munkájáról, a lakosság életéről papp józsef, a városi pártbizottság első titkára tájékoztatta a vendégeket. ezután megtekintették a most épülő művelődési központot, amelyet 1975-ben, vác várossá nyilvánításának 900. évfordulóján adnak át rendeltetésének. utjuk következő állomása a földvári téri lakótelep volt, ahol a iv. ötéves tervben 850 lakás épül, majd pest megye egyik legkorszerűbb egészségügyi intézményét a szőnyi tibor kórházat keresték fel./mti/

bb. 66. befejeződött az európai szakszervezeti nőkonferencia

t sl/s/ie/il cz

1974. szeptember 19.

háromnapos tanácskozás után csütörtök délután a szot székházában befejeződött a szakszervezeti nőkonferencia, amelyen 14 európai ország küldöttei a dolgozó nők és mindenekelőtt a dolgozó anyák helyzetéről tárgyaltak.

szinte valamennyi felszólaló rámutatott, hogy a nők munkája egyre nagyobb mértékben járul hozzá a világ anyagi javainak létrehozásához, és kiemelték, hogy a nők foglalkoztatása nincs ellentétben az anyai hivatással. ahhoz azonban, hogy kettős feladatuknak eleget tehessenek, mindenütt biztosítani kell a munka korszerű feladatait, és messzemenő támogatást kell nyújtani a nőknek anyai hivatásuk teljesítéséhez.
/folyt.köv./

17.35/il

17⁵⁵g

- 51 -

bb. 66. befejeződött .... folyt./ il

a szocialista országok küldöttei rámutattak, hogy hazájukban a munkáshatalom sokoldalúan segíti, védi a nőket, az anyákat. a tőkés országokból érkezett delegációk arról szóltak, hogy a szervezett dolgozók fellépése náluk is kivívott olyan intézkedéseket, amelyek az általános munkás érdekeket szolgálva a dolgozó nők helyzetére is kedvezően hatnak. többen hangsúlyozták azonban, hogy a tőkés országokban továbbra is csak éles harc árán válhatnak a nők a munkában és a társadalmi életben teljes jogú emberekké, s a szervezett munkások összefogása szükséges ahhoz is, hogy fel- számolják a hallgatólágyosan megtürt egyenlőtlenségeket.

a szocialista országok küldöttei is elemezték szakszervezeteik nőpolitikai feladatait. mint mondták, a szocializmus viszonyai között az állam intézményesen biztosítja a nőknek a teljes egyenlőség lehetőségét; a szakszervezeteknek az a feladatuk, hogy valamennyi területen segítsék a lehetőségek teljes kihasználását. ne tün- jék el a bérezésbeli egyenlőtlenséget, valamennyi üzemben tegyék biztonságossá a munkakörülményeket, gyorsítsák tovább a gyermekinté- mények létesítését, s minden arra illetékes gondoskodjék arról, hogy könnyebbé váljon a háztartási munka.

valamennyi felszólaló egyetértett abban, hogy támogatni kell a nőket korszerű szakmai ismeretek megszerzésében, ez hasznos a társadalomnak, a nőknek pedig biztonságot, szakmai presztizst nyújt. többen sürgették - legalábbis a gyermekes anyák számára - az éjszakai munka megszüntetését, továbbá azoknak a munkaköröknek a listába foglalását, amelyek ma még ártalmasak a nők számára.

a vitában sok szó esett arról is, hogy a nők milyen módon ve- hetnek részt még hatékonyabban a béke védelmében, a haladásért vi- vott harcban. valamennyi országban programot dolgoznak ki a nők nem- zeti évévé nyilvánították, s a felkészülés mostani szakaszában mindenütt tüzetesen elemzik a szakszervezeti nőmozgalom további tenni- valóit. **↓ a nők további feladatairól, különös tekintettel arra, hogy az 1975.ős esztendő**

a vitában elhangzottakat dr. Czerván Mártonné, a szot nőbizott- ságának elnöke foglalta össze, majd Duschek Lajosné, a szot titkára zárta be a tanácskozást.

csütörtök este Erdei Lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke fogadást adott a konferencián részt vett küldöttségek tisz- teletére./mti/

..-

- 52 -

17.45/il

18⁰⁵g

bb. 67. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

-cz/e

1974. szeptember 19.

37. meghalt Weisz Dezső
38. szolnoki tanácsülés
39. képviselőcsoport ülése Szabolcsban
40. a cipőipar szakmai napja
41. régészeti vándorgyűlés
42. Benke Valéria látogatása
43. bronzkori földvár
44. coopturist sajtótájékoztató
45. Benkei fogadta a finn belügyminisztert
46. a párttörténeti intézetek vezetőinek konferenciája
47. megkezdődött a „vendégül lát borsod,, rendezvénysorozat
48. szimpozion a magyar-szovjet építésügyi együttműködésről
49. szlovén küldöttség
50. a kongresszusi munkaverseny hírei Komárom megyéből
51. Budrio küldöttsége gyulán
52. Lipták Pál kiállítása
53. a Tisza-cipőgyár szerződéskötése
54. nemzetközi vonósszeminárium
55. vörösbortesztívál
56. elhunyt Urbán Ernő
57. az országgyűlés ipari bizottságának ülése
58. Kádár János fogadta Kalevi sorsát
59. kitüntetés
60. magyar-szovjet jubileumi tudományok ülészak
61. értekezlet a bányakárokról
62. szelesebb idő
63. az utolsó szakmai nap
64. ünnepség a Zrínyi Miklós katonai akadémián
65. Biszku Béla látogatása
66. befejeződött az európai szakszervezeti nőkonferencia
67. hírjegyzék

/mti/

..-

18.30/e

- 53 -

1920g

bb. 68. Lengyel filmapok egerben

vid/e kz -cz

1974. szeptember 19.

a lengyel népköztársaság felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére rendezett „lengyel filmapok,, vidéki eseménysorozatát csütörtökön egerben nyitották meg. a vörös csillag filmszínházban rendezett ünnepségen szalay istván, a heves megyei tanács elnökhelyettese méltatta a lengyel filmművészet jelentőségét. a megnyitón mutatták be hazánkban először a „sötét folyó,, című színes lengyel filmet, amely lengyelország újjászületésének hősi korszakát idézi. az egeri ünnepségen és díszbemutatón ott volt a hazánkban tartózkodó lengyel filmdelegáció is. /mti/

---

bb. 69. a panamai szakszervezetek

gg/e ie -ch

1974. szeptember 19.

koordinációs tanácsa főtitkárának, domingo barria-nak a vezetésével hazánkban tartózkodó panamai szakszervezeti delegációt csütörtökön fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára. /mti/

---

bb. 70. keserü jánosné hazáérkezett moszkvából

gg/e ie -cz

1974. szeptember 19.

keserü jánosné könnyüipari miniszter csütörtökön hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a kgst könnyüipari állandó bizottságának 22. ülésén. megemlékeztek a kgst fennállásának 25. évfordulójáról és értékelték a könnyüipari állandó bizottság eddigi tevékenységét, a tagországok közszükségleti cikk-iparának az együttműködés során elért eredményeit. az ülésen megtárgyalták a komplex programmal és az érdekelt országok közös vállalatainak létrehozásáról szóló javaslatokkal összefüggő kérdéseket. /mti/

18.40/e

-54-

1920g

bb. 77. e.p. pitovranov,

tr/e ie -cz

1974. szeptember 19.

a szovjetunió kereskedelmi és iparkamarája elnökének első helyettese budapestre érkezett. megbeszéléseket folytat a magyar kereskedelmi kamara vezetőivel a kapcsolatok bővítéséről. /mti/

---

bb. 72. magyar-benelux kereskedelmi jegyzőkönyv

tm/e ie -cz

1974. szeptember 19.

csütörtökön a külkereskedelmi minisztériumban aláírták az 1971-74. évi évekre érvényes magyar-benelux kereskedelmi megállapodás 1974-re vonatkozó jegyzőkönyvét. a jegyzőkönyvet magyar részről dr. balázs péter minisztériumi osztályvezető, a benelux gazdasági unió tagállamai nevében a. bayot belga nagykövet, valamint b. ouboter, a holland nagykövetség ideiglenes ügyvivője írta alá. /mti/

---

bb. 73. a finn fémipari szakszervezet elnöke gáspár sándornál

gg/e ie -cz

1974. szeptember 19.

gáspár sándor, a szot főtitkára csütörtökön fogadta sulo penntilva:t, a finn fémipari szakszervezet elnökét. a baráti találkozóon részt vett méhes lajos, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezetének főtitkára. /mti/

---

bb. 74. koktél a lengyel nagykövetségen

t ro/s/e zs -cz

1974. szeptember 19.

a lengyel kulturális napok alkalmából csütörtökön tadeusz hanuszek nagykövet koktét adott a nagykövetségen. jelen volt dr. kornidesz mihály, a központi bizottság osztályvezetője, dr. molnár ferenc kulturális államtitkár, dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes, farkasinszky lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, valamint politikai, társadalmi, kulturális és művészeti életünk számos más ismert személyisége. részt vett a koktélon a hazánkban tartózkodó lengyel művészeti delegáció, élén tadeusz kaczmarek lengyel kulturális és művészetügyi miniszterhelyetessel. /mti/

18.45/e

-55-

1925g

bb. 75. időjárásjelentés

gg/e -cz

1974. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 19-én, csütörtökön este 19.00 órakor:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, egy-két helyen futó záporral, esetleg zivatarral. mérsékelt, időnként kissé élénkebb, változó irányú szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 19-24 fok között. /mti/

...-

bb. 76. a varsói teatr polski előadása

t nn/s/e zs -cz

1974. szeptember 19.

csütörtökön vszjevolod visnyevszkij: optimista tragédia című drámájával lépett közönség elé a thália színházban a varsói teatr polski együttese. a nálunk is sűrűn játszott szovjet drámát august kowalczyk, a színház művészeti vezetője rendezte. a diszleteket ryszard winiarski tervezte, a koreográfus pedig leon górecki volt. a főbb szerepekben - a parasztok című tv-sorozatból jól ismert - krystyna królównát, valamint daniel wozniakot, stanislaw niwinski, henryk boukolowski, valamint a hajdani kloss kapitányt, stanislaw mikulskit láthatta a közönség. /mti/

...-

bb. 77. a magyar nők országos tanácsa elnöksége

gg/e -cz

1974. szeptember 19.

csütörtökön este fogadást adott 14 európai ország szakszervezetének képviselői tiszteletére, akik a nő és a munka, a munka és az anyai hivatás tárgykörében tartanak nemzetközi tanácskozást. a vendégeket erdei lászlóné, a mnot elnöke köszöntötte, rövid tájékoztatót adva a magyar nőmozgalom múltjáról és a magyar nőtársadalom előtt álló feladatokról, különös tekintettel a közelgő 1975-ös évre, a nők nemzetközi évére. /mti/

...-

20²⁵gy

abb. 78. dr. maróthy lászló,

gg/e -cz

1974. szeptember 19.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának első titkára, valamint a kisz más vezetői csütörtökön fogadták antonisz christodoulou-t, az edon /ciprusi demokratikus ifjúsági szövetség/ főtitkárát. a ciprusi vendég tájékoztatást adott a szigetország politikai helyzetéről, az edon jelenlegi tevékenységéről. a magyar kommunista ifjúsági szövetség vezetői a magyar ifjúság szolidaritásáról, támogatásáról biztosították a ciprusi demokratikus ifjúsági szövetséget és a ciprusi ifjúságot, a hazájuk függetlenségéért, társadalmi haladásért folytatott harcában. /mti/

...-

bb. 79 filmkocktél a csehszlovák sajtó napja alkalmából

t ob gg il cz

1974. szeptember 19.

a csehszlovák szocialista köztársaság nagykövetsége a csehszlovák sajtó napja alkalmából filmkocktél rendezett. a koktélon megjelent: fodor lászló, az mszmp kb agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője, lakatos ernő, a kormány tájékoztatósi hivatalának elnökhelyettese, résztvett a fogadáson a magyar sajtó számos vezető munkatársa, ott voltak a külügyminisztérium képviselői, valamint a budapestre akkreditált diplomáciai testületek sajtóattaséi.

a vendégeket dr. zoltán rabay, a nagykövetség első tanácsosa fogadta. a filmkocktélon bemutatták „a kor tanuja”, című julius fucik életéről szóló dokumentumfilmet, valamint „az új szlovákia”, című filmalkotást. /mti/

...-

- 57 -

20.10/11

20³⁵gy

...-

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 25. sz. hírünk /évadnyitó/ 1. bek. 5. sorában a szöveg:

vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára

/mti/

--

bb. 80. a finn miniszterelnök a kisz központi művészegyüttes előadásán

t/tr/gg/rj -cz

1974. szeptember 19.

kalevi sorsa, a finn köztársaság miniszterelnöke és felesége, valamint kísérete csütörtökön megtekintette a kisz központi művészegyüttesének műsorát az együttes rottenbiller utcai székházában. a vendégekkel együtt volt az előadáson huszár istván miniszterelnökhelyettes, nagy jános külügyminiszterhelyettes, méhes lajos, a vasas szakszervezet főtitkára, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke és rónai rudolf, hazánk helsinki nagykövete.

a műsor megkezdése előtt szigeti páll, az együttes igazgatója köszöntötte a vendégeket, akik később nagy tetszéssel fogadták a finnországban már öt alkalommal járt kisz központi művészegyüttes produkcióját. /mti/

--

bb. 81. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától

il cz

- 68. lengyel filmnapok egerben
  - 69. a panamai szakszervezeti vendég
  - 70. keserü jánosné hazaérkezett
  - 71. e.p. pitranov
  - 72. magyar-benelux jegyzőkönyv
  - 73. a finn fémipari szakszervezet elnöke gáspárnál
  - 74. koktél a lengyel nagykövetségen
  - 75. időjárás
  - 76. varsói teatr polski előadása
  - 77. magyar nők orsz. tanácsa
  - 78. dr. maróthy lászló ciprusi ifj. vezetőt fogadott
- /folyt.köv./il
20.20/il

- 58 -

21²⁵g

bb.81. belföldi .....folyt/il

79. filmkoktél

80. a finn miniszterelnök megtekintette a kisz közp. műv. együttesét

81. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

21.20/rj

készült az mti belföldi szerkesztőségében

szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: koncz antal

- 59 -